

ASMENS CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS DRAUDIMO TAISYKLĖS (galioja nuo 2018 m. lapkričio 15 d.)

1. BENDROJI DALIS

- 1.1. Seesam Insurance AS Lietuvos filialas (toliau – „Draudikas“) šių draudimo taisyklių (toliau – „Taisyklės“) ir Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų (toliau – BDSS) pagrindu įsipareigoja atsitikus draudžiamajam įvykiui išmokėti draudimo išmoką.
- 1.2. Draudimo sutartį sudaro ir jos neatskiriama dalimi yra laikomi:
 - 1.2.1. draudimo liudijimas (polisas) ir visi jo priedai;
 - 1.2.2. šios draudimo Taisyklės ir BDSS, kaip neatskiriama šių draudimo Taisyklių dalis;
 - 1.2.3. individualios draudimo sutarties sąlygos, dėl kurių Draudėjas ir Draudikas susitaria raštu. Esant neatitikimams tarp individualių draudimo sutarties sąlygų ir šių draudimo Taisyklių, yra taikomos atitinkamos individualios draudimo sutarties sąlygos.

2. SĄVOKOS

- 2.1. Apdraustasis – draudimo sutartyje nurodytas fizinis asmuo, kurio turtiniai interesai, susiję su civiline atsakomybe, yra draudžiami.
- 2.2. Civilinė atsakomybė – Draudėjo ir (arba) Apdraustojo turtinė prievolė atlyginti Trečiojo asmens sveikatai, gyvybei ir (arba) jo turtui padarytą žalą, kilusią dėl Apdraustojo, kaip fizinio asmens, atliktų veiksmų arba neveikimo, jei taip pažeidžiami galiojantys teisės aktai.
- 2.3. Draudžiamasis įvykis – staigus ir netikėtas įvykis, dėl kurio kyla Draudėjo ir (arba) Apdraustojo civilinė atsakomybė.
- 2.4. Giminytė – kraujo ryšys tarp asmenų, kilusių vienas iš kito arba iš bendro protėvio.. Giminytėi prilyginami santykiai tarp įvairių ir jų palikuonių ir įtėvių bei jų giminaičių.
- 2.5. Giminytės ryšiais susiję asmenys – tiesiosios linijos giminaičiai (prosenelis, senelis, tėvas, vaikas, vaikaitis, provaikaitis ir t.t.), o taip pat šoninės linijos giminaičiai iki penktojo laipsnio imtinai (brolis, sesuo, pusbrolis, pusseserė, dėdė, teta, sūnėnas, dukterėčia ir t.t.).
- 2.6. Kasdieniai veiksmai – tai Apdraustojo įprastinė veikla, nesusijusi su profesinės veiklos vykdymu ar darbinių funkcijų atlikimu, darbo pareigų vykdymu.
- 2.7. Padidinto pavojaus pramogomis laikomas pavojingas ekstremalus sportas ar laisvalaikio praleidimas, reikalaujantis ypatingų fizinių ir psichinių gebėjimų ir pasirengimo, kurio metu naudojama speciali įranga ir (arba) atliekami įvairūs fiziniai triukai, kai sportuojančio ir (arba) aplinkinių

nių bei jų turto saugumas tik iš dalies priklauso nuo Draudėjo ir (ar) Apdraustųjų gebėjimų bei pasirengimo, t.y., alpinizmas, laipiojimas sienomis, šaudymas, buriavimas, bet koks kalnų upių slenksčių ir kitokių kliūčių įveikimas, burlenčių, banglenčių, vandens reaktyvinių ar pan. skraidyklių valdymas, šuolis su guma, bet koks sportas, naudojantis jėgos aitvarais, povandeninis nardymas su specialia įranga, dviračių, riedlenčių triukai, „parkūras“ ir kt.

- 2.8. Šeimos nariai:
 - a) sutuoktinis arba bendrą ūkį vedantis ir kartu gyvenantis partneris ar sugyventinis;
 - b) kartu gyvenantys giminytės ryšiais susiję asmenys;
 - c) kartu gyvenantys ir giminytės ryšiais su sutuoktiniu arba bendrą ūkį vedančiu ir kartu gyvenančiu partneriu ar sugyventiniu susiję asmenys.
- 2.9. Trečiasis asmuo – asmuo, nesusijęs sutartiniais santykiais su Draudėju ir (arba) Apdraustuoju. Trečiuoju asmeniu taip pat nelaikomas asmuo, kuris yra Draudėjo arba Apdraustojo Šeimos narys, Giminytės ryšiais susijęs asmuo ar Giminytės ryšiais susijusio asmens Šeimos narys.
- 2.10. Žala – Trečiojo asmens materialaus turto sunaikinimas, sugadinimas arba Trečiojo asmens sveikatos sutrikdymas (įskaitant mirtį) bei dėl to patirtos išlaidos:
 - a) tiesioginiai nuostoliai;
 - b) negautos pajamos, kurias Trečiasis asmuo būtų gavęs, jei nebūtų buvę turto sunaikinimo, sugadinimo arba sveikatos sutrikdymo (įskaitant mirtį);
 - c) neturtinė žala. Draudimo išmokos limitas dėl Apdraustojo padarytos neturtinės žalos yra 50 proc. draudimo sumos, bet ne daugiau kaip 5 000 EUR visam draudimo sutarties galiojimo laikotarpiui;
 - d) protingos išlaidos, skirtos žalos prevencijai ar sumažinimui, jei šios išlaidos yra mažesnės už išvengtą žalą dydį ir tik jei jos buvo iš anksto suderintos su Draudiku.

3. DRAUDIMO OBJEKTAS

- 3.1. Draudimo objektas yra su Draudėjo ir (arba) Apdraustojo civiline atsakomybe susiję turtiniai interesai dėl jo padarytos žalos Trečiojo asmens turtui, sveikatai ar gyvybei.
- 3.2. Pagal šias Taisykles šeimos civilinė atsakomybė gali būti draudžiama vienu iš šių variantų:

- 3.2.1. Minimalus (žr. Taisyklių 6.1. p.);
- 3.2.2. Standartinis (žr. Taisyklių 6.2. p.);
- 3.2.3. Maksimalus (žr. Taisyklių 6.3. p.).
- 3.3. Draudimo apsauga galioja Lietuvos, Latvijos, Estijos Respublikų teritorijose, jei draudimo liudijime (polise) nėra nurodyta kitaip.

4. DRAUDĖJO PRAŠYMAS SUDARYTI DRAUDIMO SUTARTĮ

- 4.1. Draudėjas ar jo įgaliotas asmuo, prieš sudarydamas draudimo sutartį, pateikia Draudikui raštišką prašymą – užpildytą šeimos civilinės atsakomybės draudimo rizikos įvertinimo anketą arba kitokiu būdu pareiškia ketinimą sudaryti draudimo sutartį.
- 4.2. Už prašyme pateiktų duomenų, o taip pat už draudimo liudijime (polise) ir jo prieduose nurodytų duomenų teisingumą atsako Draudėjas.
- 4.3. Draudėjas gali sudaryti civilinės atsakomybės draudimo sutartį dėl savo ir (arba) savo Šeimos narių nurodytų draudimo liudijime (polise) turinių interesų, susijusių su civiline atsakomybe. Sudarius draudimo sutartį, toks asmuo tampa Apdraustuoju.

5. DRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI

Įvykis laikomas Draudžiamuoju įvykiu ir pareiga mokėti draudimo išmoka Draudikui atsiranda, jei yra tenkinamos visos šios sąlygos:

- 5.1. Žala atsirado draudimo liudijime (polise) nurodytu draudimo laikotarpiu;
- 5.2. apie reikalavimą atlyginti žalą Draudikui yra pranešama arba reikalavimas atlyginti žalą Draudikui yra pateikiamas draudimo laikotarpiu;
- 5.3. reikalavimas atlyginti žalą pareiškiamas dėl draudimo sutarties galiojimo teritorijoje Trečiajam asmeniui padarytos žalos;
- 5.4. Draudėjas arba Apdraustasis yra atsakingas už žalą pagal galiojančius teisės aktus;
- 5.5. įvykis atitinka pasirinkto ir draudimo liudijime (polise) nurodyto draudimo varianto aprašymą;
- 5.6. įvykis pagal draudimo sutarties sąlygas nėra laikomas nedraudžiamuoju.

6. DRAUDIMO VARIANTAI

Pagal šias Taisykles gali būti draudžiama Draudėjo ir (arba) Apdraustėjo civilinė atsakomybė pasirenkant vieną iš žemiau nurodytų variantų.

- 6.1. **Minimalus variantas**, kuriuo apdraudžiama Draudėjo ir (arba) Apdraustėjo civilinė atsakomybė dėl:
 - 6.1.1. Apdraustėjo, kaip fizinio asmens, padarytos žalos atliekant kasdienes veiksmus, nesusijusius su darbinių funkcijų atlikimu;
 - 6.1.2. Žalos, kilusios dėl Draudėjo nuosavybės, nuomos ar kitu teisėtu pagrindu valdomo, Draudimo liudijime (polise) nurodytu adresu esančio nekilnojamojo ir jame esančio kilnojamojo turto, valdymo. Ši sąlyga galioja tik tokiam būstui, kuris yra nurodytas

draudimo liudijime (polise) ir kuris yra skirtas tik Draudėjo ir Apdraustųjų gyvenimui, o ne komercinės ar panašaus pobūdžio veiklos vykdymui. Draudžiantis minimaliu variantu, draudimo apsauga suteikiama tik dėl vieno nekilnojamojo turto objekto (ir jame esančio kilnojamojo turto) valdymo;

- 6.1.3. Žalos, kilusios dėl Draudėjo valdomame sklype, kuriame yra draudimo liudijime (polise) nurodytas nekilnojamasis turtas, esančių toliau išvardintų statinių valdymo: kiemo takų, šulinių, laiptų, kiemo aikštelės, lauko apšvietimo įrenginių, drenažo, laistymo įrenginių, vėliavų stiebo ar laikiklių, pavėsinių, automobilių stoginių, tvoros (įskaitant vartus), betoninius pamatus turinčio šiltnamio, kiemo sūpynių, lauko žaidimo aikštelės, baseino, pagalbinių statinių (t.y. vieno garažo, vienos pirties, vienos malkinės, vieno ūkinio pastato). Jei sklypo teritorijoje yra daugiau kaip vienas iš išvardintų pagalbinių statinių (t.y. sklype yra daugiau kaip vienas garažas, viena pirtis, viena malkinė ir (ar) vienas ūkinis pastatas) ir tai nėra atskirai nurodyta draudimo liudijime (polise), civilinė atsakomybė dėl visų atitinkamos rūšies pagalbinių statinių valdymo nėra draudžiama. Šiame punkte numatyta draudimo apsauga negalioja statiniams, kurie yra bendrosios dalinės nuosavybės teise valdomuose sklypuose (pvz., daugiabučių kiemuose esantys statiniai);

- 6.1.4. Dėl Draudėjui priklausančių naminių gyvūnų (tai yra: šuns, katės, dekoratyvinio triušio, žiurkėno, jūrų kiaulytės, šinšilo, papūgos, kanarėlės) padarytos žalos. Draudimo apsauga negalioja dėl kitų nei išvardinti gyvūnai, o taip pat kovinių ir pavojingų veislių šunų (t.y. įtrauktų į Lietuvos Respublikos Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus įsakymu patvirtintą kovinių ir pavojingų šunų veislių sąrašą ar yra apibrėžti kaip koviniai ir (arba) pavojingi šunys kituose teisės aktuose), laukinių, žemės ūkiui ar verslui skirtų gyvūnų laikymo ar jų padarytos žalos;

- 6.1.5. Žalos, padarytos Apdraustajam užsiimant aktyviu laisvalaikiu ar mėgėjiškai sportuojant ir (arba) valdant ar naudojant nemotorines sausumos ir vandens transporto priemones t.y. važiuojant dviračiu, slidinėjant slidėmis ar snieglenute (išskyrus šuolius ar triukus), plaukiant baidare, jodinėjant ir pan., jei tai nėra padidinto pavojaus pramogos.

- 6.2. **Standartinis variantas**, kuriuo apdraudžiama Draudėjo ir (arba) Apdraustėjo civilinė atsakomybė dėl:

- 6.2.1. Žalos, kilusios Taisyklių 6.1. p. išvardintais atvejais;
- 6.2.2. Žalos, kaip tai numatyta Taisyklių 6.1.2. p. ir 6.1.3. p.; draudžiantis Standartiniu variantu draudimo apsauga suteikiama dėl visų nekilnojamojo turto objektų, nurodytų draudimo liudijime (polise) ir juose esančio kilnojamojo turto valdymo;

- 6.2.3. Žalos, padarytos laikinai, ne ilgiau kaip 1 mėnesiui atostogoms išsinuotomam būstui, net jei toks būstas nėra nurodytas draudimo liudijime (polise), o taip pat civilinė atsakomybė kylanti dėl tokio būsto valdymo. Ši sąlyga galioja tik tokiam būstui, kuris yra skirtas tik Apdraustųjų gyvenimui, o ne komercinės ar panašaus pobūdžio veiklos vykdymui. Draudimo apsauga dėl žalos pačiam laikinai valdomam būstui apima tik tokius turto remonto ir atstatymo kaštus, kurie buvo patirti dėl turto sugadinimo ar žuvimo. Draudikas neatlygina žalos ar turto vertės sumažėjimo dėl laikinai valdomo būsto nepriežiūros, nusidėvėjimo ar prekinės išvaizdos netekimo. Draudikas taip pat neatlygina žalos, padarytos laikinai valdomo būsto šildymo prietaisams, mašinoms, katilams ir karšto vandens paruošimo įrengimams bei dujų ir elektros prietaisams.
- 6.3. **Maksimalus variantas**, kuriuo apdraudžiama Draudėjo ir (arba) Apdraustojo civilinė atsakomybė dėl:
- 6.3.1. Žalos, kilusios Taisyklių 6.1. p. ir 6.2. p. išvardintais atvejais;
- 6.3.2. Žalos Apdraustajam darbdavio patikėtam mobiliam telefonui ar kompiuteriui (draudimo išmokos limitas yra 25 proc. draudimo sumos, bet ne daugiau kaip 1 000 EUR visam draudimo laikotarpiui);
- 6.3.3. Žalos, kilusios Apdraustojo laikinų (ne ilgesnių kaip 6 mėnesių) studijų ir (arba) praktikos atlikimo užsienyje metu. Ši sąlyga galioja tik dieninių kursų studentams, studijuojantiems aukštosiose mokyklose, universitetuose ir praktikos užsienyje metu atliekant ne fizinį darbą. Fizinio darbu laikomas bet koks darbas, kurį Apdraustasis turi fiziškai atlikti, ir kuris sukelia Apdraustojo fizinį apkrovimą bei reikalauja fizinės jėgos, pvz., darbas gamybos, prekybos, statybos, remonto srityse ir pan.;
- 6.3.4. Žalos, kilusios dėl vykdomų būsto, priklausančio Draudėjui nuosavybės teise ir nurodyto draudimo liudijime (polise), paprastojo remonto darbų, kurių sąmata neviršija 3 000 EUR, kurių atlikimui nėra reikalingas statybos leidimas ir kurių tikslas – atnaujinti būstą, jo nerekonstruojant ar kapitališkai neremontuojant. Šiame punkte numatyta draudimo apsauga negalioja turtui, esančiam pačiame Draudėjui priklausančiam būste;
- 6.3.5. Žalos, padarytos dėl Draudėjo samdomo namų tvarkytojo, aplinkos prižiūrėtojo, auklės veiksmų, kiek tai susiję su jų tiesioginių pareigų atlikimu Draudėjo gyvenamojoje vietoje, nurodytoje draudimo liudijime (polise);
- 6.3.6. Žalos, padarytos dėl uždromų (atidaromų) transporto priemonės durelių ar dėl transporto priemonės, kurios savininkas yra Draudėjas ir (arba) Apdraustasis, užsidegimo ar sprogimo. Ši sąlyga visais atvejais neapima civilinės atsakomybės dėl eismo įvykio metu padarytos žalos. Draudimo išmokos limitas yra 500 EUR dėl žalos padarytos uždromomis (atidaromomis) durelėmis ir 10 000 EUR dėl transporto priemonės užsidegimo ar sprogimo.
- Draudimo apsauga visais atvejais negalioja, jei žala buvo padaryta nesant galiojančios transporto priemonės techninės apžiūros ir (arba) jei ji buvo išregistruota iš valstybinio registro.
- Draudimo apsauga taip pat negalioja, jei transporto priemonė buvo tyčia padegta ar susprogdinta;
- 6.3.7. Žalos, kilusios dėl „dronų“ valdymo, jei nebuvo pažeisti teisės aktai, reglamentuojantys bepiločių orlaivių naudojimą. Draudimo išmokos limitas yra 50 proc. draudimo sumos, bet ne daugiau kaip 2 000 EUR visam draudimo sutarties galiojimo laikotarpiui;
- 6.3.8. Žalos, padarytos valdant ir (ar) naudojant savaeigės mašinos (ne eismo įvykio metu). Savaeigės mašinos – tai mobili technika, kuri gali judėti sava eiga ir yra skirta teritorijos priežiūrai ar tvarkymo darbams;
- 6.3.9. Žalos, padarytos Apdraustojo išsinuotomam automobiliui. Apsauga pagal šį punktą galioja, tik jei su oficialiai nuomos paslaugas teikiančiu juridiniu asmeniu sudaroma trumpalaikė automobilio nuomos sutartis ne trumpiau kaip vienai parai ir ne ilgiau kaip vienam mėnesiui, bei buvo padarytos transporto priemonės nuotraukos prieš automobilio perdavimą Apdraustajam ir jį grąžinus. Draudimo išmokos limitas yra 25 proc. draudimo sumos, bet ne daugiau kaip 1 000 EUR visam draudimo sutarties galiojimo laikotarpiui;
- 6.3.10. Žalos, kilusios dėl elektrinio dviračio ir elektrinio paspirtuko valdymo.

7. NEDRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI

Jei draudimo liudijime (polise) nėra numatyta kitaip, Draudikas neatlygina:

- 7.1. Bet kokios žalos ar nuostolio:
- kuriuos Draudėjas, Apdraustasis arba kiti asmenys, su kuriais Draudėjas ir (arba) Apdraustasis veda bendrą ūkį, sukėlė vienas kitam, savo Šeimos nariams, Giminytės ryšiais susijusiems asmenims ar Giminytės ryšiais susijusių asmenų Šeimos nariams;
 - kurie buvo sukelti juridiniams asmenims, kuriuos tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoja Draudėjas, Apdraustasis arba kiti asmenys, su kuriais Draudėjas ir (arba) Apdraustasis veda bendrą ūkį, arba jų Šeimos nariai, Giminytės ryšiais susiję asmenys ar Giminytės ryšiais susijusių asmenų Šeimos nariai;
- 7.2. Žalos, kurią sukėlė Draudėjas ir (arba) Apdraustasis, jei nuolatinė gyvenamoji vieta nėra Lietuva;
- 7.3. Žalos ar nuostolio turtui, kuris buvo valdomas Draudėjo ir (arba) Apdraustųjų ar buvo jiems laikinai patikėtas, išskyrus Taisyklių 6.2.3. p. ir 6.3.2. p. numatytus atvejus;

- 7.4. Bet kokios žalos, sukeltos Draudėjui ar Apdraustajam ruošiantis ir dalyvaujant sporto varžybose. Ši sąlyga nėra taikoma, jei Apdraustasis sportuoja palaikydami savo fizinę formą ir tai nėra susiję su profesionaliomis varžybomis, taip pat nesusiję su profesionaliu sportu;
- 7.5. Žalos, sukeltos užsiimant įvairių rūšių kovos ir gyrybos menais, kitu kovos ir kontaktiniu sportu, įskaitant boksą, imtynes, karate, dziudo ir pan.;
- 7.6. Žalos dėl atsakomybės, prisiimtoms pagal sutartį ar bet kokiū kitu būdu kylanti iš sutarties (pvz., skolos perkėlimo, laidavimo, garantavimo, kitais atvejais), įskaitant atsakomybę bei netesybas dėl sutarties nevykdymo ar netinkamo vykdymo, nebent tokia atsakomybė būtų kilusi ir tokiu atveju, jei tokios sutarties, garantijų, pažadų ar įsipareigojimų nebūtų buvę;
- 7.7. Bet kokių baudų ar kitokių sankcijų, numatytų sutartyse ar teisės aktuose;
- 7.8. Žalos, kilusios užsiimant padidinto pavojaus pramogomis, kaip tai apibrėžta Taisyklių 2.7 p.;
- 7.9. Žalos, dėl kurios Draudėjas ir (arba) Apdraustieji yra kalti kaip nekilnojamojo turto savininkai ar valdytojai, jei šis nekilnojamas turtas nėra įvardintas draudimo liudijime (polise). Ši sąlyga negalioja laikinai (ne ilgiau kaip 1 mėnesiui) išsinuotam būstui apsidraudus Standartiniu arba Maksimaliu variantu;
- 7.10. Žalos dėl daugiabučio namo dalių (patalpų, konstrukcijų, inžinerinių tinklų ir kt.), kurios priklauso Draudėjui kartu su kitais butų savininkais bendrosios dalinės nuosavybės teise, trūkumų;
- 7.11. Žalos, kilusios dėl bet kokios sausumos ar vandens transporto priemonių, įskaitant ir dėl motorinių transporto priemonių (išskyrus dviračius, kūdikių ar neįgalių žmonių vežimėlius) valdymo, naudojimo ar disponavimo nepaisant įvykio vietos, išskyrus Taisyklių 6.1.5. p., 6.3.6. p., 6.3.7. p. ir 6.3.10. numatytus atvejus;
- 7.12. Žalos, kurių sukėlė į kelius išbėgęs Draudėjo ir (arba) Apdraustojo gyvūnas, o taip pat žalos sukeltos palaido ir (arba) be antsnukio šuns;
- 7.13. Žalos, kilusios dėl geležinkelio ar oro transporto priemonių valdymo, naudojimo ar disponavimo;
- 7.14. Žalos, kilusios dėl Draudėjo ir (arba) Apdraustojo tyčios ar nusikalstamų veiksmų;
- 7.15. Žalos dėl tiesiogiai ar netiesiogiai sukeltos, susijusios arba atsiradusios dėl žmogaus imunodeficito viruso (ŽIV) arba šio viruso mutavusių derivantų ir (arba) atmainų, taip pat žalos dėl būklės, bet kokiū būdu susijusios su įgytu imunodeficito sindromu (AIDS) ar kitu panašaus pobūdžio sindromu;
- 7.16. Žalos dėl infekcinės ligos;
- 7.17. Žalos dėl oro, vandens, žemės užteršimo ar kito žalingo poveikio, sąlygojusio oro, vandens, žemės natūralios būklės pasikeitimą;
- 7.18. Žalos dėl kūno sužalojimo ar ligos asmens, kuris yra sudaręs darbo sutartį su Draudėju ir (arba) Apdraustuoju, jeigu tokia atsakomybė kyla iš darbo santykių;
- 7.19. Žalos dėl Draudėjo ir (arba) Apdraustojo profesinės, ūkinės, verslo ir kitos apmokamos veiklos;
- 7.20. Bet kokios žalos, apie kurią Draudėjas ir (arba) Apdraustasis žinojo arba galėjo žinoti prieš sudarant draudimo sutartį;
- 7.21. Žalos, kurią sukelia ar bet kokiū būdu įtakoja šios cheminės medžiagos (bet kokioje formoje, sudėtyje, pavidale): asbestas, švinas, polichlorintas bifenilas (PCB), chloro hidra karbonatai, karbamido formaldehidai, karbamido-formaldehido putos (Urea Formaldehyde Foam (UFF)); dietilbestrolis (DES), tabakas ir tabako gaminiai, halonai (Halons), chlorfluorangliavandeniliai (Chlorofluorocarbons (CFC's) arba chlorinti angliavandeniliai (Chlorinated HydroCarbons (CHC's) ar genetiškai modifikuotas komponentas (GMO), bet koks išsvestas baltymas arba bet koks produktas savo sudėtyje turintis tokį komponentą ar baltymą;
- 7.22. Žalos, kylančios dėl streiko ar panašių įvykių;
- 7.23. Žalos, kylančios dėl natūralių gamtinių reiškinių, katastrofų ir nelaimių;
- 7.24. Žalos, kuri atsirado dėl ilgalaikio ir (ar) tęstinio ir (ar) laipsniško temperatūros, vibracijos, dulkių, garso, triukšmo, kvapo, šviesos, drėgmės, kritulių ar kitokio panašaus veiksnio ir (ar) jo sukulto poveikio;
- 7.25. Žalos, kuri įvyko ne draudimo sutarties galiojimo teritorijoje arba žalos dėl pretenzijų, kurios yra pareikštos ne draudimo sutarties galiojimo teritorijoje;
- 7.26. Bet kokių reikalavimų, pareikštų pagal Jungtinių Amerikos Valstijų ar Kanados teisę ar priskirtinų Jungtinių Amerikos Valstijų ar Kanados teismų jurisdikcijai;
- 7.27. Bet kokios žalos, kilusios medžioklės, šaudymo metu;
- 7.28. Žalos dėl bet kokių asmens dokumentų, programinės įrangos, duomenų laikmenų arba juose laikomos informacijos, grynųjų pinigų, juvelyrinių dirbinių, brangakmenių, brangiųjų (tauriųjų) metalų, meno, antikvarinių dirbinių, ginklų praradimo, sugadinimo, sunaikinimo ar netekimo;
- 7.29. Žalos, padarytos mobiliesiems telefonams, kompiuteriams, išskyrus Taisyklių 6.3.2. p. numatytus atvejus;
- 7.30. Žalos dėl asmens įžeidimo, garbės ir orumo žeminimo, teisės į privatų gyvenimą ir jo slaptumą pažeidimo, teisės į atvaizdą pažeidimo, asmens duomenų neteisėto (netinkamo) panaudojimo ar tvarkymo;
- 7.31. Kitais Bendrosiose draudimo sutarties sąlygose numatytais atvejais.

8. DRAUDIMO SUMA IR BESĄLYGINĖ IŠSKAITA

- 8.1. Civilinės atsakomybės draudimo suma yra nustatoma draudimo sutarties šalių susitarimu ir nurodoma draudimo liudijime (polise). Draudimo išmokų dėl visų draudžiamųjų įvykių suma visais atvejais negali viršyti Draudimo sutartyje nustatytos draudimo sumos.
- 8.2. Jei šios draudimo taisyklės tam tikriems objektams numato mažesnę draudimo išmokos limitą nei draudimo suma, draudimo išmoka negali viršyti tokios draudimo išmokos limito.
- 8.3. Išmokėjus draudimo išmoką, draudimo sutartis

lieka galioti ta draudimo suma, kuri lieka iš draudimo liudijime (polise) nustatytos draudimo sumos atėmus išmokėtos draudimo išmokos sumą (t.y. draudimo suma neatsistatanti).

- 8.4. Draudėjo ir Draudiko susitarimu draudimo liudijime (polise) yra nurodomas besąlyginės išskaitos (besąlyginės franšizės) dydis.

9. DRAUDIMO RIZIKOS PADIDĖJIMAS

- 9.1. Draudėjas privalo nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas raštu informuoti Draudiką apie rizikos padidėjimą, pvz. draudimo liudijime (polise) aptartų aplinkybių ir išimčių pasikeitimą.
- 9.2. Visais draudimo rizikos padidėjimo atvejais Draudikas turi teisę pasiūlyti Draudėjui perskaičiuoti draudimo įmoką ir (ar) pakeisti draudimo sutarties sąlygas, apie šiuos siūlomus pakeitimus raštu informuodamas Draudėją. Jei Draudėjas per 15 kalendorinių dienų nuo tokio pasiūlymo pateikimo raštiškai nesutinka su Draudiko siūloma perskaičiuota draudimo įmoka ir (ar) pakeistomis draudimo sutarties sąlygomis, Draudikas turi teisę vienašališkai, nesikreipdamas į teismą, nutraukti draudimo sutartį apie tai raštu informuodamas Draudėją.
- 9.3. Nepranešimas Draudikui apie rizikos padidėjimą yra esminis draudimo sutarties sąlygų pažeidimas ir yra pagrindas Draudikui nutraukti draudimo sutartį, o taip pat, atsitikus įvykiui, nemokėti draudimo išmokos.
- 9.4. Draudėjas prieš sudarydamas draudimo sutartį privalo raštu informuoti Draudiką, jei yra sudaręs kitas draudimo sutartis dėl to paties objekto.

Jeigu už tą patį nuostolį priklauso mokėti pagal kelias draudimo sutartis, tai kiekvienas Draudikas atlygina nuostolius proporcingai savo atsakomybės daliai, tačiau bendra draudimo išmokų suma neturi viršyti nuostolio sumos.

10. DRAUDIMO ĮMOKOS APSKAIČIAVIMAS

- 10.1. Draudimo įmoką Draudikas apskaičiuoja pagal Šeimos civilinės atsakomybės draudimo rizikos įvertinimo anketoje ar kitokiu būdu Draudėjo pateiktą informaciją, atsižvelgiant į pasirinktą draudimo variantą, Apdraustųjų skaičių, galiojimo teritoriją, valdomą nekilnojamąjį turtą, draudimo sumą, žalų istoriją ir kitus svarbius faktorius, kuriuos Draudikas prašo įvardinti prieš sudarant draudimo sutartį ir (arba) kurie įtakoja draudimo riziką.

11. DRAUDĖJO (APDRAUSTOJO) IR DRAUDIKO TEISĖS IR PAREIGOS SUDARIUS DRAUDIMO SUTARTĮ IR ĮVYKUS DRAUDŽIAMAJAM ĮVYKIUI

11.1. Draudėjo (Apdraustojo) pareigos

11.1.1. Draudimo sutarties galiojimo metu Draudėjas ir Apdraustieji privalo:

- 11.1.1.1. Laikytis teisės aktų, priešgaisrinių reikalavimų, tyčia nepažeisti trečiųjų asmenų

teisių ir laisvių, elgtis kaip bet kuris protingas ir apdairus žmogus;

- 11.1.1.2. Laikytis visų teisės aktuose ir (arba) draudimo liudijime (polise) numatytų ir (arba) kitaip raštu pateiktų saugumo reikalavimų, įskaitant ir šiuos reikalavimus: rūpintis (ir užtikrinti, jog kartu su juo gyvenantys asmenys taip pat rūpintųsi), kad turto, su kurio valdymu susijusi civilinė atsakomybė yra draudžiama pagal šią sutartį, elektros instaliacija, inžinerinės sistemos (vandentiekis, šildymas, kanalizacija), būtų nuolat prižiūrimi ir tvarkingi; pastato stogas turi būti nuolat prižiūrimas, sandarus ir tvarkingas;
- 11.1.1.3. Informuoti Draudiką apie pasikeitusias aplinkybes, galinčias turėti įtakos draudžiamąjį įvykiui atsitikimui;
- 11.1.1.4. Laikytis kitų Bendrosiose draudimo sutarties sąlygose numatytų pareigų.

11.1.2. Atsitikus draudžiamajam įvykiui Draudėjas ir Apdraustieji privalo:

- 11.1.2.1. Imtis visų galimų protingų ir prieinamų priemonių galimai žalai sumažinti;
- 11.1.2.2. Apie įvykį nedelsdamas pranešti policijai ar kitai kompetentingai institucijai (gaisro atveju – priešgaisrinei tarnybai, sveikatos sutrikdymo atveju – greitajai medicinos pagalbai ir kt.);
- 11.1.2.3. Nedelsiant, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas pranešti Draudikui apie įvykį, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju;
- 11.1.2.4. Gavęs Trečiųjų asmenų pretenzijas, per 3 darbo dienas raštu apie tai informuoti Draudiką, nepaisant to, kad apie įvykį Draudikui yra pranešta anksčiau;
- 11.1.2.5. Pateikti Draudikui visus jo reikalaujamus dokumentus ir informaciją, reikalingą nustatyti draudžiamąjį įvykių faktą, aplinkybes bei apskaičiuoti draudimo išmokos dydį;
- 11.1.2.6. Jeigu Tretieji asmenys dėl Draudėjo padarytos žalos kreipiasi į teismą, apie tai nedelsiant informuoti Draudiką papildomai raštu net ir tuo atveju, kai apie tą patį draudžiamąjį įvykį jau buvo pranešta;
- 11.1.2.7. Jeigu Tretieji asmenys, reikalaudami atlyginti žalą, pareiškia ieškinį teisme, teisminiame procese laikytis visų Draudiko nurodymų, o taip pat teikti visus Draudiko nuomone reikalingus prašymus, paaiškinimus ir turimus įrodymus;
- 11.1.2.8. Draudikui reikalaujant, įgalioti Draudiką daryti Draudėjo vardu visus Draudiko nuomone tikslingus pareiškimus, susijusius su Trečiųjų asmenų pretenzijų patenkinimu ar atmetimu;
- 11.1.2.9. Be raštiško Draudiko sutikimo Draudėjas negali pripažinti jam pateikto reikalavimo pagrįstumo ir tenkinti (jokia apimtimi) Trečiųjų asmenų reikalavimą atlyginti žalą;
- 11.1.2.10. Visais atvejais neveikti prieš Draudiko interesus;

- 11.1.2.11. Laikytis kitų Bendrosiose draudimo sutarties sąlygose numatytų pareigų.
- 11.2. Draudiko teisės ir pareigos**
- 11.2.1. Draudimo sutarties galiojimo metu Draudikas turi teisę:**
- 11.2.1.1. Reikalauti iš Draudėjo visos informacijos, reikalingos draudimo rizikai įvertinti;
- 11.2.1.2. Atsisakyti pakeisti draudimo sutarties sąlygas, jei Draudėjo nurodytos naujos aplinkybės turi esminės įtakos galimam žalos atsiradimui;
- 11.2.1.3. Naudotis kitomis Bendrosiose draudimo sutarties sąlygose numatytomis teisėmis.
- 11.2.2. Draudimo sutarties galiojimo metu Draudikas privalo:**
- 11.2.2.1. Tretiesiems asmenims neatskleisti gautos informacijos apie Draudėją ir (ar) Apdraustuosius, išskyrus teisės aktų numatytus atvejus;
- 11.2.2.2. Atsitikus draudžiamajam įvykiui, laikantis Draudimo sutarties sąlygų mokėti draudimo išmoką.
- 11.2.3. Atsitikus draudžiamajam įvykiui Draudikas privalo:**
- 11.2.3.1. Iširti įvykio aplinkybes ir įvertinti, ar pagal galiojančius teisės aktus kyla Draudėjo ir (ar) Apdraustųjų pareiga atlyginti žalą, dėl kurios padarymo yra apdrausta Draudėjo ir (ar) Apdraustųjų atsakomybė bei pripažinus įvykį draudžiamuoju pagal Draudimo sutarties ir šių draudimo taisyklių sąlygas - mokėti draudimo išmoką;
- 11.2.3.2. Laikytis kitų Bendrosiose draudimo sutarties sąlygose numatytų pareigų.

12. NUOSTOLIO NUSTATYMAS IR DRAUDIMO IŠMOKOS MOKĖJIMAS

- 12.1. Draudikas, gavęs pranešimą apie galimai įvykusį draudžiamąjį įvykį ir pradinę informaciją, atlieka įvykio tyrimą, kurio metu gali būti apklausiami įvykio liudininkai, apžiūrima įvykio vieta, užklašiamos atitinkamos teisėsaugos ir teisėtvarkos institucijos ir pan. Draudikas gali daryti nuotraukas ir įvykio tyrimui reikšmingų dokumentų kopijas.
- 12.2. Esant reikalui, Draudikas turi teisę užklausti gydyto ir medicininės ekspertizės įstaigas ar kitas organizacijas, kuriose yra sudaromi psichoneurologinės, toksikologinės ar narkologinės įskaitų sąrašai.
- 12.3. Draudėjas privalo suteikti Draudikui galimybę įvertinti žalos dydį ir su Trečiuoju nukentėjusiu asmeniu pasiekti abipusiai naudingą susitarimą dėl žalos atlyginimo. Jei Draudėjas atlygina padarytą žalą ar sutinka su jos dydžiu nesuderinęs su Draudiku, Draudikas neprivalo mokėti draudimo išmokos.
- 12.4. Jeigu už sukeltą žalą ar padarytus nuostolius yra atsakingi keli asmenys, Draudikas kompensuoja tik tą žalą ar nuostolio dydį, kurį privalėtų atlyginti Draudėjas ir (ar) Apdraustieji atsižvelgiant į jų kaltę, t.y. žalos dalis, tenkanti kitiems solidariai atsakingiems asmenims, yra nekompensuojama. Jei nėra kito pagrindo, tai apmokama žalos dalis paskaičiuojama dalinant visą žalą iš atsakingų asmenų skaičiaus.
- 12.5. Draudimo išmoka yra lygi nuostolio sumai iš kurios atimama franšizė. Galutinis draudimo išmokos dydis nustatomas atsižvelgiant į draudimo sumą, draudimo sutarties ir šių taisyklių sąlygas.
- 12.6. Jeigu nukentėjusių Trečiųjų asmenų reikalavimų dėl nuostolio atlyginimo suma kartu su bylinėjimosi išlaidomis viršija draudimo sumą, tai Draudikas, išskaitęs franšizę, pirmiausia atlygina šių asmenų reikalavimų dėl nuostolio atlyginimo išlaidas, o likęs skirtumas tarp draudimo sumos ir nukentėjusių Trečiųjų asmenų reikalavimų išlaidų yra skiriamas atlyginti nukentėjusių Trečiųjų asmenų bylinėjimosi išlaidas.
- 12.7. Jeigu Draudėjas nesutinka su tuo, kad Draudikas pripažintų Trečiųjų asmenų reikalavimus pagrįstais, tai dėl šio nesutikimo atsiradusių papildomų išlaidų (įskaitant, bet neapsiribojant, teismo bylinėjimosi išlaidas) Draudikas neapmoka.
- 12.8. Jeigu Draudėjo ir (ar) Apdraustujo civilinė atsakomybė yra apdrausta pagal kelias draudimo sutartis, t.y. daugiau nei vieno Draudiko, Draudikas mokamą draudimo išmoką sumažina proporcingai, kad bendra išmoka neviršytų bendro žalos dydžio.
- 12.9. Atsitikus draudžiamajam įvykiui, draudimo išmoka Draudikas moka tik pinigais. Žalos dydį, neteisėtus veiksmus, priežastinį ryšį tarp neteisėtų veiksmų ir žalos, o taip pat Draudėjo ir (ar) Apdraustųjų kaltę įrodyti nukentėjęs Trečiasis asmuo, išskyrus atvejus, kai kaltė, vadovaujantis įstatymais, yra preziumuojama.
- 12.10. Atsitikus draudžiamajam įvykiui, draudimo išmoka yra mokamas asmenims, kurie pagal galiojančius įstatymus turi teisę reikalauti žalos atlyginimo iš Draudėjo ir (ar) Apdraustųjų, arba pačiam Draudėjui ir (ar) Apdraustajam, jei jis jau atlygino žalą nukentėjusiems Tretiesiems asmenims ir pateikė tai įrodančius dokumentus.
- 12.11. Draudimo išmoka yra apskaičiuojama ir nuostoliu šių taisyklių pagrindu laikoma:
- 12.11.1. Pinigų suma, nurodyta įsiteisėjusiame ir (arba) vykdytiname teismo, esančio draudimo sutarties galiojimo teritorijoje, sprendime dėl Draudėjo ir (ar) Apdraustųjų civilinės atsakomybės pagal šias draudimo taisykles;
- 12.11.2. Pinigų suma, nurodyta teismo patvirtintoje taikos sutartyje, sudarytoje tarp Draudėjo ir (ar) Apdraustųjų ir Trečiojo nukentėjusiojo asmens, tačiau tik tuo atveju, jei Draudikas iš anksto pritarė tokios taikos sutarties sąlygoms;
- 12.11.3. Pinigų suma, nurodyta Draudėjo, Draudiko ir Trečiojo nukentėjusiojo asmens rašytinai susitarime.
- 12.12. Visi nuostoliai ir išlaidos, patirtos dėl ar susijusios su tuo pačiu įvykiu, laikomi vieno draudžiamąjo įvykio išlaidomis.

Bendrosios draudimo sutarties sąlygos (galioja nuo 2018 m. lapkričio 15 d.)

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

- 1.1. Šios Bendrosios draudimo sutarties sąlygos (toliau – BDSS) yra laikomos neatskiriama sudedamąja draudimo sutarties dalimi.
- 1.2. Draudimo taisyklės ir (ar) individualios draudimo sutarties sąlygos gali numatyti papildomus arba kitokius reikalavimus, kurių privaloma laikytis.
- 1.3. Jei yra neatitikimų tarp BDSS ir draudimo taisyklių ir (ar) individualių draudimo sutarties sąlygų, pirmenybė visuomet teikiama draudimo taisyklėms ir (ar) individualiosioms draudimo sutarties sąlygoms.

2. SĄVOKOS

Draudimo sutartyse, individualiosiose draudimo sutarties sąlygose ir BDSS naudojamos sąvokos turi šią reikšmę:

- 2.1. **Apdraustasis** –
 - a) sveikatos draudimo atveju – draudimo sutartyje nurodytas fizinis asmuo, kurio gyvenime atsitikus draudžiamajam įvykiui Draudikas privalo mokėti draudimo išmoką;
 - b) civilinės atsakomybės draudimo atveju – draudimo sutartyje nurodytas asmuo, kurio turiniai interesai, susiję su civiline atsakomybe, yra draudžiami;
 - c) turto draudimo atveju – draudimo sutartyje nurodytas asmuo, kurio turiniai interesai yra draudžiami.
- Jeigu kitaip nenurodyta draudimo sutartyje, Apdraustuojis yra laikomas Draudėjas.
- 2.2. **Besąlyginė išskaita** (kitaip – „besąlyginė franšizė“) – draudimo sutartyje nurodyta suma, išskaitoma iš nuostolio sumos kiekvieno draudžiamojo įvykio atveju. Jeigu draudimo sutartyje nėra nurodyta kitaip, laikoma, kad draudimo sutartis yra sudaryta su besąlygine išskaita.
- 2.3. **Draudėjas** – asmuo, kuris kreipėsi į Draudiką dėl draudimo sutarties sudarymo ar kuriam Draudikas pasiūlė sudaryti draudimo sutartį, arba kuris sudarė draudimo sutartį su Draudiku.
- 2.4. **Draudikas** – Seesam Insurance AS Lietuvos filialas.
- 2.5. **Draudimo apsauga** – Draudiko įsipareigojimas įvykus draudžiamajam įvykiui mokėti draudimo išmoką.
- 2.6. **Draudimo įmoka (premija)** – draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma, kurią Draudėjas draudimo sutartyje nurodytais terminais ir sąlygomis

- moka Draudikui už draudimo apsaugą.
- 2.7. **Draudimo interesas** – nuostolis, kurį gali patirti Draudėjas, Apdraustasis arba Naudos gavėjas įvykus draudžiamajam įvykiui.
- 2.8. **Draudimo išmoka** – pinigų suma, kurią, įvykus draudžiamajam įvykiui, Draudikas privalo išmokėti Draudėjui ar kitam asmeniui, turinčiam teisę į draudimo išmoką, arba kita draudimo sutartyje nustatyta išmokos mokėjimo forma.
- 2.9. **Draudimo laikotarpis** – laiko tarpas nuo draudimo apsaugos pradžios iki pabaigos, kuris nebūtinai sutampa su draudimo sutarties terminu.
- 2.10. **Draudimo liudijimas (polisas)** – Draudiko išduodamas dokumentas, patvirtinantis draudimo sutarties sudarymą.
- 2.11. **Draudimo objektas** – turiniai interesai, susiję su asmens gyvybe, sveikata, turtu ar civiline atsakomybe.
- 2.12. **Draudimo rizika** – draudimo objektui gresiantis tikėtinas pavojus.
- 2.13. **Draudimo suma** – draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma arba pinigų suma, kuri apskaičiuojama draudimo sutartyje nustatyta tvarka, kuri, išskyrus draudimo sutartyje nustatytus atvejus, yra lygi maksimaliai draudimo išmokai, galimai išmokėti pagal draudimo sutartį.
- 2.14. **Draudimo taisyklės** – Draudiko parengtos standartinės draudimo sutarties sąlygos.
- 2.15. **Draudimo tarpininkas** – asmuo, už atlygį vykstantis draudimo tarpininkavimo veiklą.
- 2.16. **Draudimo vertė** – draudžiamo turto ar turtinės rizikos vertė.
- 2.17. **Draudžiamasis įvykis** – staigus ir netikėtas draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus Draudikas privalo mokėti draudimo išmoką.
- 2.18. **Išskaita (kitaip – „franšizė“)** – suma, išreikšta skaičiais ar procentais, ar kitas draudimo sutartyje nustatytas dydis, kuria yra mažinama draudimo išmoka.
- 2.19. **Naudos gavėjas** – draudimo sutartyje nurodytas asmuo arba Draudėjo, o draudimo sutartyje nurodytais atvejais – ir Apdraustojo paskirtas asmuo, turintis teisę gauti draudimo išmoką.
- 2.20. **Neatšaukiamas naudos gavėjas** – naudos gavėjas, kuris negali būti vienašališkai, be paties Naudos gavėjo sutikimo, Draudėjo (ar draudimo sutartyje numatytais atvejais – Apdraustojo) atšauktas ar pakeistas.
- 2.21. **Nedraudžiamasis įvykis** – draudimo sutartyje ir (ar) įstatymuose nurodytas atsitikimas, kuriam atsitikus Draudikas nemoka draudimo išmokos.
- 2.22. **Nukentėjęs trečiasis asmuo** – civilinės atsakomybės draudimo atveju asmuo, kuriam Draudėjas ar Apdraustasis padarė žalos.

- 2.23. **Nuostolių draudimo sutartis** – turto draudimo, civilinės atsakomybės draudimo, taip pat sveikatos draudimo sutartys, pagal kurias Draudikas įsipareigoja įvykus draudžiamajam įvykiui, išmokėti draudimo išmoką, lygią patirtiems nuostoliams.
- 2.24. **Sąlyginė išskaita** (kitai – „sąlyginė franšizė“) – esant sąlyginei išskaitai, draudimo išmoka nebus mokama, kai nuostolio suma mažesnė arba lygi išskaitos sumai, o tais atvejais, kai nuostolio suma didesnė nei išskaita, draudimo išmoka bus mokama netaikant išskaitos.
- 2.25. **Sąmoningai** – žinant apie veikimo ar neveikimo pasekmes ar turint apie jas žinoti.
- 2.26. **Saugumo reikalavimai** – apsaugos ar saugumo reikalavimai, nurodyti draudimo polise ar draudimo sąlygose, nustatyti teisės aktų ar kitaip nurodyti raštu, skirti užkirsti kelią žalos atsiradimui ar jos pasekmėms sumažinti.
- 2.27. **Subrogacija** – draudiko, išmokėjusio draudimo išmoką, teisė reikalauti išmokėtų sumų iš atsakingo už padarytą žalą asmens.
- 2.28. **Sumų draudimo sutartis** – sveikatos draudimo sutartis, pagal kurią Draudikas įsipareigoja įvykus draudžiamajam įvykiui išmokėti draudimo išmoką, lygią draudimo sumai ar jos daliai.
- 2.29. **Vartotojas** – fizinis asmuo, su savo verslu, prekyba, amatu ar profesija nesusijusiais tikslais (vartojimo tikslais) siekiantis sudaryti ar sudarantis sutartis.

3. DRAUDĖJO PAREIGA ATSKLEISTI INFORMACIJĄ PRIEŠ SUDARANT DRAUDIMO SUTARTĮ

- 3.1. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudėjas ir Apdraustasis privalo suteikti Draudikui ar jo atstovui visą žinomą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudžiamojo įvykio atsitikimo tikimybei bei galimų nuostolių dydžiui ir rizikos įvertinimui.
- 3.2. Esminės aplinkybės, apie kurias Draudėjas privalo informuoti Draudiką ar jo atstovą, yra aplinkybės, nurodytos draudimo liudijime (polise), draudimo sutartyje ar jų prieduose bei draudimo taisyklėse, taip pat kitos aplinkybės, kurias Draudikas paprašė atskleisti.
- 3.3. Draudimo sutarties galiojimo metu Draudėjas ir Apdraustasis privalo nedelsdami ištaisyti bet kokią klaidingą ar papildyti neišsamią informaciją, kuri buvo pateikta Draudikui bei nedelsdami raštu pateikti ištaisytą informaciją Draudikui.

4. DRAUDIMO SUTARTIES SUDARYMAS

- 4.1. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudikas turi teisę, bet neprivalo, apžiūrėti (įvertinti) draudžiamą riziką ir savo sąskaita paskirti ekspertus draudimo rizikos įvertinimui. Draudikui nepasinaudojus tokia teise, Draudėjas ir (ar) Apdraustasis atsako už Draudikui pateiktos informacijos teisingumą. Draudikui apžiūrėjus ir (ar) įvertinus draudimo objektą, šie vertinimai, bet kokiu jų rašytinė ataskaita, raštu ar žodžiu išreiškta nuomonė laikoma tik draudimo rizikos vertinimu ir negali

būti naudojama Draudėjo asmeniniams ar verslo tikslams bei santykiuose su trečiaisiais asmenimis kaip įrodymas, kad draudimo objektas yra saugus, nekelia pavojaus aplinkai, atitinka įstatymų ir kitų teisės norminius aktų, inžinerinius bei pramoninius standartus ir (ar) kitus reikalavimus. Jei draudimo interesus yra susijęs su Apdraustojų fizinio asmens gyvybe ar sveikata, Draudikas turi teisę reikalauti informacijos bei dokumentų, patvirtinančių Apdraustojų asmens amžių, sveikatos būklę, profesiją bei kitas aplinkybes, turinčias reikšmės draudimo rizikos vertinimui.

- 4.2. Draudėjas yra atsakingas už Draudikui ar jo atstovui pateikiamos informacijos teisingumą, išsamumą ir tikslumą.
- 4.3. Sudarius draudimo sutartį, Draudėjo rašytinis prašymas ir bet kokia raštu pateikta informacija tampa sudėtine draudimo sutarties dalimi.
- 4.4. Draudimo sutartis yra sudaroma Draudikui ir Draudėjui susitarus dėl draudimo sutarties sąlygų.
- 4.5. Draudimo sutartis laikoma sudaryta, kai Draudikas ir Draudėjas pasirašo draudimo liudijimą (polisą) arba Draudėjas sumoka draudimo liudijime (polise) nurodytą draudimo įmoką.
- 4.6. Draudimo sutartis gali būti sudaroma pagal draudimo taisyklės, kurios yra paskelbtos draudimo įmonės interneto tinklapyje, arba pagal iš anksto sutartas individualias draudimo sutarties sąlygas.
- 4.7. Draudikas turi teisę atsisakyti sudaryti draudimo sutartį nenurodydamas priežasčių.

5. DRAUDIMO APSAUGOS IR DRAUDIMO SUTARTIES GALIOJIMAS

5.1. Draudimo apsauga

- 5.1.1. Draudimo sutartis sudaroma draudimo sutarties šalių sutartam draudimo laikotarpiui. Draudimo laikotarpis nurodomas draudimo liudijime (polise).
- 5.1.2. Draudimo apsauga įsigalioja nuo draudimo liudijime nurodytos draudimo laikotarpio pradžios, išskyrus atvejus, kai draudimo sutarties įsigaliojimas yra siejamas su pirmosios draudimo įmokos sumokėjimu ir draudėjas jos nesumoka draudimo liudijime (polise) nurodytu terminu (žr. BDSS 6.5.6. p.).
- 5.1.3. Draudimo sutartis laikoma negaliojančia nuo jos sudarymo momento, jei ji yra sudaryta įvykus draudžiamajam įvykiui.
- 5.1.4. Draudėjui mirus, iš draudimo sutarties atsiradusios draudėjo teisės ir pareigos pereina jo įpėdiniais (teisių perėmėjams), jei tai įmanoma pagal sutarties prigimtį, įstatymus ir turinį, bet tokia draudimo sutartis galioja ne ilgiau kaip 6 mėnesius po draudimo liudijime (polise) nurodyto Draudėjo mirties (žr. BDSS 5.4.9. p.). Per šį laikotarpį mirusio Draudėjo įpėdiniai privalo kreiptis į Draudiką dėl naujos draudimo sutarties sudarymo.

5.2. Draudimo sutarties galiojimo teritorija

- 5.2.1. Draudimo sutartis ir draudimo apsauga

galioja geografinėje teritorijoje, nurodytoje draudimo liudijime (polise).

- 5.2.2. Jei draudimo sutartyje nėra nieko pasakyta apie draudimo sutarties galiojimo teritoriją, reiškia, kad draudimo sutartis ir draudimo apsauga galioja tik Lietuvos Respublikoje.

5.3. Draudimo sutarties nutraukimas

- 5.3.1. Draudėjas turi teisę vienašališkai nutraukti draudimo sutartį šiais atvejais:
- 5.3.1.1. raštu prieš penkiolika dienų pranešdamas apie tai Draudikui (taip pat žr. BDSS 5.6.2. p.);
 - 5.3.1.2. raštu prieš penkiolika dienų pranešdamas apie tai įmonei, perėmusiai Draudiko teises ir pareigas, kylančias iš draudimo sutarties (žr. BDSS 13.2. p.). Draudėjui, šiame punkte nustatytais terminais nepateikus rašytinio prašymo nutraukti draudimo sutartį, laikoma, kad Draudėjas sutinka su teisių ir pareigų, kylančių iš draudimo sutarties, perleidimu.
- 5.3.2. Draudimo sutarties galiojimo metu Draudikas turi teisę nutraukti draudimo sutartį, raštu pranešdamas apie tai Draudėjui prieš vieną mėnesį, jei:
- 5.3.2.1. Draudėjas ar Apdraustasis, prieš sudarydami draudimo sutartį, pažeidė reikalavimą atskleisti informaciją (BDSS 3. p.);
 - 5.3.2.2. Draudėjas ar Apdraustasis pažeidė reikalavimą pranešti apie padidėjusią riziką (BDSS 6.6. p.);
 - 5.3.2.3. Žala kilo arba padidėjo dėl to, kad Draudėjas ar Apdraustasis ar bet koks kitas su jais susijęs asmuo nesilaikė apdraus-to turto naudojimosi (eksploatavimo) instrukcijos (taisyklių) nuostatų arba saugumo reikalavimų numatytų draudimo liudijime (polise) ar draudimo sutarties sąlygose, darbo saugos taisyklėse, priešgaisrinės apsaugos tarnybų nurodymuose ar kitaip nustatytų teisės norminiuose aktuose;
 - 5.3.2.4. Draudėjas ar Apdraustasis tyčia sukėlė žalą;
 - 5.3.2.5. Draudėjas ar Apdraustasis, įvykus draudžiamajam įvykiui, pateikė Draudikui žinomai melagingą ar neteisingą informaciją, ar nuslėpė nuo Draudiko informaciją, reikšmingą nustatant draudžiamąjį įvykio aplinkybes, žalos ir (ar) draudimo išmokos dydį, falsifikavo draudžiamąjį įvykį ar kitais neteisėtais būdais siekė gauti draudimo išmoką arba ją padidinti;
 - 5.3.2.6. Draudėjui iškeliama bankroto byla;
 - 5.3.2.7. Draudėjas ar Apdraustasis (o jei jis yra juridinis asmuo – taip pat ir jo dalyvis ar galutinis naudos gavėjas) yra įtraukiamas į sąrašą asmenų, kuriam taikomos Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos, Jungtinių Tautų, Jungtinių Amerikos Valstijų, Jungtinės Karalystės ar kitos tarptautinės sankcijos.

- 5.3.3. Sutartis taip pat gali būti vienašališkai nutraukta ir kitais draudimo sutartyje ar įstatymuose numatytais atvejais.

- 5.3.4. Sutartis bet kada gali būti nutraukta šalių rašytiniu susitarimu.

5.4. Draudimo sutarties pasibaigimas

Draudimo sutartis pasibaigia šiais atvejais:

- 5.4.1. pasibaigus draudimo sutarties galiojimo terminui;
- 5.4.2. Draudikas sumoka visas išmokas nustatytas draudimo sutartyje;
- 5.4.3. Draudėjas (juridinis asmuo) yra likviduojamas, ir nėra jo teisių ir pareigų perėmėjų;
- 5.4.4. Draudimo sutarties šalių sutarimu;
- 5.4.5. pasikeitus apdraus-to turto savininkui (taip pat žr. BDSS 14 p.);
- 5.4.6. po draudimo sutarties įsigaliojimo išnyko galimybės įvykti draudžiamajam įvykiui arba draudimo rizika išnyko dėl aplinkybių, nesusijusių su draudžiamuoju įvykiu;
- 5.4.7. nutikus žalai, kuomet apdraustas turtas nepataisomai sugadinamas (t.y. turto atstatymas ar remontas ekonominiu požiūriu yra netikslingas, nes turto atstatymo ar remonto kaštai yra didesni nei skirtumas tarp turto rinkos kainos įvykio dieną ir likutinės vertės);
- 5.4.8. Draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos per 30 dienų nuo Draudiko paranešimo apie laiką nesumokėtą draudimo įmoką išsiuntimo (BDSS 6.5.5. p.);
- 5.4.9. praėjus 6 mėnesiams po draudimo liudijime (polise) nurodyto Draudėjo mirties, nebent draudimo liudijime (polise) numatyta anks-tesnė draudimo sutarties pabaigos data;
- 5.4.10. kitais draudimo sutartyje ir (ar) teisės ak- tuose nustatytais pagrindais.

5.5. Teisė atsisakyti draudimo sutarties

- 5.5.1. Jei Draudėjas yra vartotojas, o draudimo sutartis sudaryta nuotoliniu būdu, ryšio priemonėmis arba ne prekybos patalpose, Draudėjas turi teisę per 14 dienų nuo draudimo sutarties sudarymo dienos atsisakyti draudimo sutarties pateikdamas aiškų pareiškimą Draudikui, kuriame išdėstytas jo sprendimas atsisakyti draudimo sutarties. Draudimo sutarties atsisakymas gali būti pateikiamas Draudikui vienu iš šių būdų:
- 5.5.1.1. raštu, atsiunčiant atsisakymą Draudikui jo registruotos buveinės adresu;
 - 5.5.1.2. jei Draudėjo elektroninis paštas nurodytas draudimo liudijime (polise) – nu- siunčiant atsisakymą elektroniniu paštu. Šiuo atveju atsisakymą Draudėjas turi siųsti Draudikui jo elektroninio pašto adresu, nurodytu draudimo liudijime (polise). Elektroninis laiškas, kuriuo atsi- sakoma draudimo sutarties, privalo būti išsiųstas iš Draudėjo elektroninio paš- to adreso, nurodyto draudimo liudijime (polise).

- 5.5.2. Draudėjas negali pasinaudoti BDSS 5.5.1. p. numatyta teise atsisakyti draudimo sutarties šiais atvejais:
- 5.5.2.1. jei draudimo sutartis buvo sudaryta ryšio priemonėmis – kelionių, bagažo draudimo sutarčių ar panašių draudimo sutarčių, kurių galiojimo terminas trumpesnis negu vienas mėnuo;
 - 5.5.2.2. jei draudimo sutartis buvo visiškai įvykdyta nepasibaigus sutarties atsisakymo terminui.
- 5.5.3. Draudėjas, atsisakęs draudimo sutarties, privalo sumokėti Draudikui draudimo įmokos dalį už draudimo sutarties galiojimo laikotarpį.

5.6. Pareiga grąžinti įmoką

- 5.6.1. Draudimo sutarčiai pasibaigus prieš terminą, Draudikas visada turi teisę į įmokos dalį už draudimo sutarties galiojimo laikotarpį; likusi draudimo įmokos dalis nėra grąžinama, jeigu draudimo sutartis yra nutraukiama remiantis BDSS 5.3.2.1. – 5.3.2.7. p.
- 5.6.2. Jeigu draudimo sutartis nutraukiama Draudėjo iniciatyva arba jei draudimo sutartis pasibaigia pasikeitus apdrausto turto savininkui (žr. BDSS 14. p.), Draudikas iš grąžintinos įmokos dalies taip pat išskaičiuoja:
- 5.6.2.1. sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas, kurios negali viršyti 30% įmokos už draudimo sutarties terminą;
 - 5.6.2.2. draudimo išmokas, mokėtas ar numatomas mokėti pagal tą draudimo sutartį;
 - 5.6.2.3. nesumokėtas draudimo įmokas ir kitas gautinas sumas.
- 5.6.3. Jei Draudėjas atsisako draudimo sutarties (BDSS 5.5. p.), Draudikas grąžina draudimo įmoką išskaičiavęs tik draudimo įmokos dalį už draudimo sutarties galiojimo laikotarpį.

6. DRAUDIMO SUMA, DRAUDIMO ĮMOKA IR JOS MOKĖJIMAS

6.1. Draudimo suma

- 6.1.1. Draudimo suma nustatoma atsižvelgiant į draudimo objektą, draudžiamojo turto vertę, draudimo riziką, kitus kriterijus nustatytus draudimo sutartyje ar teisės norminiuose aktuose, ir (ar) šalių tarpusavio sutarimu nustatytą sumą. Draudimo suma nurodoma draudimo liudijime (polise).
- 6.1.2. Jeigu kitaip nėra numatyta draudimo sutartyje, Draudikui išmokėjus draudimo išmoką, jo atsakomybė pagal draudimo sutartį (draudimo suma) yra mažinama išmokėtos draudimo išmokos dydžiu (draudimo suma neatsistato).

6.2. Draudimas, viršijantis draudimo vertę ir nepasipelnymo principas

- 6.2.1. Jeigu draudimo suma, nurodyta draudimo sutartyje, viršija draudimo vertę, tai draudimo sutartis negalioja dėl tos draudimo sumos dalies, kuri viršija draudimo vertę

(draudikas neatlygina daugiau, nei būtina nuostoliams padengti). Tačiau išmokėta draudimo vertė viršijanti draudimo išmoka negali būti išieškota.

- 6.2.2. Jei draudimo suma buvo padidinta dėl Draudėjo apgaulės, Draudikas turi teisę reikalauti pripažinti draudimo sutartį negaliojančia ir atlyginti jam padarytus nuostolius, kiek jų nepadengia gauta draudimo įmoka.
- 6.2.3. Aukščiau nurodyto BDSS 6.2.1. punkto nuostata taip pat taikoma tais atvejais, kai draudimo suma viršija draudimo vertę apdraudus tą patį objektą pagal kelias draudimo sutartis su skirtingomis draudimo įmonėmis (dvigubas draudimas). Šiuo atveju draudimo išmoka, kurią turi mokėti kiekviena draudimo įmonė, sumažinama proporcingai draudimo sumos sumažinimui pagal atitinkamą draudimo sutartį ir bendros draudimo išmokos dydis negali viršyti nuostolio ir draudimo vertės.

6.3. Nevisiškas draudimas

Jei draudimo sutartyje nustatyta draudimo suma yra mažesnė už draudimo vertę, tai įvykus draudžiamajam įvykiui Draudikas privalo atlyginti Draudėjui (Naudos gavėjui) dalį jo patirtų nuostolių, proporcingą draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui.

6.4. Papildomas draudimas

Jei yra apdrausta tik dalis turto ar rizikos (draudimo) vertės, Draudėjas (Naudos gavėjas) turi teisę papildomai juos apdrausti, sudarydamas papildomą draudimo sutartį su ta pačia ar kita draudimo įmone. Tačiau bendra draudimo suma pagal visas draudimo sutartis negali viršyti draudimo vertės.

6.5. Draudimo įmokos ir jų mokėjimas

- 6.5.1. Draudimo įmokos dydį apskaičiuoja Draudikas, atsižvelgdamas į Draudėjo ir (ar) Apdraustojo pateiktą informaciją, draudimo objektą, draudimo sumą, draudimo riziką, BDSS 6.1.2. p. numatytą sąlygą, o taip pat ir kitas draudimo sutartyje nustatytas sąlygas, Draudiko įmokų skaičiavimo metodiką ir kitą svarbią informaciją.
- 6.5.2. Draudimo įmokos dydis ir jos mokėjimo terminai nustatomi draudimo liudijime (polise).
- 6.5.3. Draudimo įmokos privalo būti mokamos draudimo liudijime (polise) nustatytu laiku. Jei Draudikas nenurodo kitaip, Draudėjas, mokėdamas draudimo įmoką pavedimu, privalo nurodyti draudimo liudijimo (poliso) numerį. Draudimo įmoka laikoma sumokėta, ją užskaičius Draudiko banko sąskaitoje bei identifikavus jos paskirtį, arba gavus draudimo įmoką grynais.
- 6.5.4. Jei draudimo įmoka ar jos dalis yra nesumokama laiku, Draudikas turi teisę reikalauti 0,02 % dydžio delspinigių nuo nesumokėtos sumos už kiekvieną uždelstą dieną.
- 6.5.5. Draudėjui laiku nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies (išskyrus atvejį, kai drau-

- dimo sutarties įsigaliojimas siejamas su draudimo įmokos ar jos dalies sumokėjimu), Draudikas apie tai praneša Draudėjui, nurodydamas, kad per 30 dienų nuo pranešimo išsiuntimo Draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos draudimo sutartis pasibaigs.
- 6.5.6. Draudėjui nesumokėjus arba pavėluotai sumokėjus pirmą draudimo įmoką, su kurios sumokėjimu siejamas draudimo sutarties įsigaliojimas (t.y. nurodyta pirmosios įmokos mokėjimo data yra ankstesnė arba sutampa su draudimo laikotarpio pradžios data), draudimo sutartis yra laikoma negaliojančia.

6.6. Draudimo rizikos padidėjimas ir sumažėjimas

- 6.6.1. Draudėjas privalo nedelsdamas, tačiau ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas, raštu informuoti Draudiką apie bet kokį aplinkybių, numatytų BDSS 3. p., pasikeitimą, kuris padidina draudimo riziką.
- 6.6.2. Pasikeitimai, didinantys draudimo riziką, pvz., bet neapsiribojant, yra pasikeitimai, susiję su apdrausto turto naudojimu, remontu, apdraustojo veiklos apimties ar pobūdžio pasikeitimu, pasikeitimu transportavimo sąlygose. Rizikos padidėjimo atvejai taip pat yra nustatomi draudimo taisyklėse ir (ar) individualiose draudimo sąlygose.
- 6.6.3. Draudikas, gavęs Draudėjo pranešimą apie draudimo rizikos padidėjimą ar kitaip sužinojęs apie padidėjusių draudimo riziką, turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas ar padidinti draudimo įmoką. Jeigu Draudėjas nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar mokėti didesnės draudimo įmokos, Draudikas turi teisę kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo ar pakeitimo iš esmės pasikeitus aplinkybėms.

7. DRAUDIMO SUTARTIES ŠALIŲ PAREIGOS

7.1. Draudimo sutarties šalių ikisutartinės teisės ir pareigos

- 7.1.1. Draudėjo teisės iki draudimo sutarties sudarymo yra šios:
- 7.1.1.1. susipažinti su draudimo taisyklėmis bei gauti jų kopiją;
 - 7.1.1.2. pateikti Draudikui nustatytos formos prašymą dėl draudimo sutarties sudarymo.
- 7.1.2. Draudėjo pareigos iki draudimo sutarties sudarymo yra šios:
- 7.1.2.1. suteikti Draudikui visą žinomą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudimo rizikai;
 - 7.1.2.2. sudaryti Draudikui ar jo atstovams ne trukdomai apžiūrėti draudimo objektą ir (ar) įvertinti draudimo riziką;
 - 7.1.2.3. Draudiko reikalavimu užpildyti nustatytos formos prašymą dėl draudimo sutarties sudarymo;
 - 7.1.2.4. Pranešti Draudikui apie visas draudžiamąjį objekto tų pačių rizikų draudimo

sutartis ir jų sąlygas, sudarytas su kitomis draudimo įmonėmis.

- 7.1.3. Draudiko teisės iki draudimo sutarties sudarymo yra šios:
- 7.1.3.1. reikalauti iš Draudėjo visos informacijos, reikalingos draudimo rizikai įvertinti;
 - 7.1.3.2. apžiūrėti ir ar įvertinti ketinamą drausti objektą ir (ar) riziką, savo lėšomis paskirti ekspertizę jo vertei nustatyti;
 - 7.1.3.3. atsisakyti sudaryti draudimo sutartį, nenurodant priežasčių.
- 7.1.4. Draudiko pareigos iki draudimo sutarties sudarymo yra šios:
- 7.1.4.1. supažindinti Draudėją su draudimo taisyklėmis;
 - 7.1.4.2. neatskleisti gautos informacijos apie Draudėją, Apdraustąjį, Naudos gavėją, taip pat kitos draudimo sutartyje numatytos konfidencialios informacijos, išskyrus teisės aktų numatytas išimtis.

7.2. Draudimo sutarties šalių teisės ir pareigos draudimo sutarties galiojimo metu

- 7.2.1. Draudimo sutarties galiojimo metu Draudėjas turi teisę:
- 7.2.1.1. teisės aktuose ir draudimo sutartyje numatytais atvejais reikalauti pakeisti draudimo sutartį;
 - 7.2.1.2. pakeisti draudimo sutartyje numatytą Naudos gavėją (išskyrus teisės aktuose ir (ar) draudimo sutartyje numatytas išimtis);
 - 7.2.1.3. nutraukti draudimo sutartį (žr. BDSS 5.3.1. p.).
- 7.2.2. Draudimo sutarties galiojimo metu Draudėjas privalo:
- 7.2.2.1. laiku mokėti draudimo sutartyje nustatytas draudimo įmokas;
 - 7.2.2.2. nedelsdamas informuoti Draudiką apie draudimo rizikos pasikeitimus (žr. BDSS 6.6. p.);
 - 7.2.2.3. ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas raštu informuoti Draudiką apie savo buveinės pasikeitimus;
 - 7.2.2.4. tinkamai informuoti Naudos gavėją, Apdraustąjį ar Nukentėjusįjį trečiąjį asmenį apie sudarytą draudimo sutartį ir šių asmenų pareigas. Įgyvendindamas savo teises ir vykdydamas pareigas pagal draudimo sutartį, Draudikas turi teisę remtis tuo, kad Draudėjas neįvykdė šiame punkte numatytos pareigos;
 - 7.2.2.5. užtikrinti, kad vykdoma veikla ar naudojimasis apdraustu turtu (įskaitant, bet neapsiribojant, montavimą, eksploatavimą ir kt.) būtų atliekamas laikantis įstatymuose, kituose norminiuose aktuose ir turto eksploataavimo taisyklėse (instrukcijose) nustatytų reikalavimų bei rekomendacijų;
 - 7.2.2.6. laikytis saugumo reikalavimų, nurodytų draudimo liudijime (polise) ar draudimo sutarties sąlygose, o taip pat darbo sau-

gos taisyklėse, priešgaisrinės apsaugos tarnybų nurodymuose ar kitaip nustatytų teisės norminiuose aktuose;

- 7.2.2.7. imtis visų kitų reikiamų protingų priemonių ir atsargumo priemonių, reikalingų žalai išvengti arba jai sumažinti, net jei tokios priemonės nebuvo numatytos draudimo sutartyje ar norminiuose aktuose;
- 7.2.2.8. suteikti galimybę Draudikui ar jo įgaliotam atstovui laisvai ir netrukdomai apžiūrėti apdraustus objektus, nustatant ar Draudėjas laikosi draudimo sutarties sąlygų, tarp jų ir saugumo reikalavimų.

7.3. Draudimo sutarties šalių pareigos atsitikus draudžiamajam įvykiui

7.3.1. Atsitikus draudžiamajam įvykiui, Draudėjas privalo:

- 7.3.1.1. imtis visų prieinamų protingų priemonių žalai sumažinti;
- 7.3.1.2. apie atsitikusį įvykį nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 1 dieną, informuoti kompetentingas institucijas, tiriančias tokių įvykių aplinkybes ar šalinančias tokių įvykių pasekmes (pvz., vagystės atveju – policijai, sveikatos sutrikdymo – greitajai medicinos pagalbai; gaisro – priešgaisrinės apsaugos tarnybai ir pan.) (taip pat žr. BDSS 7.7.2. p. ir 7.7.3. p.);
- 7.3.1.3. draudimo taisyklėse nustatytu laiku raštu arba naudojantis Draudiko interneto svetaine informuoti Draudiką apie atsitikusį draudžiamąjį įvykį;
- 7.3.1.4. išsamiai atskleisti Draudikui visą informaciją, reikšmingą draudžiamąjo įvykio aplinkybėms, pasekmėms, žalos dydžiui bei draudimo išmokai nustatyti;
- 7.3.1.5. paruošti ir pateikti Draudikui sąrašą sunaikinto, sugadinto ar prarasto turto, nurodydamas jo vertę prieš pat įvyksiant draudžiamajam įvykiui;
- 7.3.1.6. pranešti Draudikui apie visas draudžiamąjo objekto tų pačių rizikų draudimo sutartis ir jų sąlygas (draudimo sumas, draudimo objektus bei draudžiamuosius įvykius), sudarytas su kitomis draudimo bendrovėmis;
- 7.3.1.7. parodyti Draudiko atstovui sugadintą turtą ar jo liekanas ir sudaryti galimybes jį išsamiai ištirti. Sugadintas ar išlikęs turtas turi būti saugomas, kol jį apžiūrės Draudiko atstovas. Draudikas neturi teisės nepagrįstai uždelsti turto apžiūrą ir turi ją atlikti ne vėliau kaip per 30 kalendarinių dienų nuo pranešimo apie įvykį gavimo dienos, jeigu Draudėjas ir Draudikas nesutaria kitaip. Jei tai yra būtina įvykio tyrimui ar subrogacijos teisės įgyvendinimui, Draudikas gali pareikalauti saugoti sugadintą turtą ir ilgiau;
- 7.3.1.8. Draudikui paprašius, pateikti sunaikinto, sugadinto ar prarasto turto įsigijimo dokumentus, o jų neturint – nurodyti

konkrečias šio turto įsigijimo aplinkybes (nurodyti tikslus asmens, iš kurio buvo įsigytas turtas, duomenis ir kt.);

- 7.3.1.9. pateikti Draudikui visus reikiamus dokumentus ir informaciją dėl draudžiamąjo įvykio priežasčių ir pasekmių, reikalingų nustatyti draudimo išmokos dydžiui. Tai apima dokumentus ir informaciją (pvz. policijos pažyma, nuosavybės teisės pažymėjimas, medicininio patikrinimo išvados, sąskaitos-faktūros, kvitai ir pan.), kurie patvirtina draudžiamąjo įvykio buvimą, žalos apimtį, patirtus finansinius nuostolius ir pan. Asmuo, ketinantis gauti draudimo išmoką, privalo gauti ir pateikti draudikui tuos dokumentus, kuriuos jam yra paprasčiau gauti nei Draudikui;
 - 7.3.1.10. suteikti Draudikui ar jo įgaliotam atstovui galimybę laisvai ir netrukdomai nustatyti žalos dydį ir priežastis;
 - 7.3.1.11. nuolat bendradarbiauti su Draudiku draudžiamąjo įvykio tyrimo metu;
 - 7.3.1.12. laikytis visų Draudiko duotų nurodymų;
 - 7.3.1.13. paaiškėjus, jog pagal draudimo sutartyje nustatytas sąlygas draudimo išmoka neturėjo būti mokama arba turėjo būti mažinama, per 30 dienų nuo Draudiko raštiško reikalavimo išsiuntimo dienos, grąžinti Draudikui išmokėtą arba permokėtą draudimo išmoką;
 - 7.3.1.14. pateikti Draudikui visus dokumentus, įrodymus ir pilną informaciją, reikalingą imtis veiksmų prieš asmenį, kaltą dėl atsiradusios žalos;
 - 7.3.1.15. prieš remontuojant ar atstatant sugadintą turtą – suderinti remonto ar atstatymo apimtį ir sąmatas su Draudiku.
- 7.3.2. Atsitikus draudžiamajam įvykiui Draudikas privalo:
- 7.3.2.1. gavęs Draudėjo pranešimą apie įvykį, tirti draudžiamąjo įvykio aplinkybes, nustatyti jo pasekmes, įvertinti nuostolio dydį;
 - 7.3.2.2. apskaičiuoti draudimo išmokos dydį;
 - 7.3.2.3. laiku išmokėti draudimo išmoką;
 - 7.3.2.4. teisės aktų nustatytais atvejais informuoti Draudėją, Apdraustąjį, Naudos gavėją ar Nukentėjusįjį trečiąjį asmenį apie draudžiamąjo įvykio tyrimo eigą.
- 7.4. Jei Draudėjas nesilaiko BDSS 7.2.2.5. – 7.2.2.7. p. arba 7.3.1. p. numatytų reikalavimų, Draudikas turi teisę atsisakyti išmokėti draudimo išmoką arba ją sumažinti, atsižvelgdamas į Draudėjo kaltę, draudimo sutarties sąlygų pažeidimo sunkumą, jo priežastinį ryšį su draudžiamąju įvykiu, žalos, atsiradusios dėl pažeidimo, dydį. Draudimo taisyklės ir (ar) individualios draudimo sutarties sąlygos taip pat gali numatyti, jog šių reikalavimų nesilaikymas daro įvykį nedraudžiamąju – tokiu atveju Draudikas neprivalo mokėti draudimo išmokos (žr. draudimo taisykles ir individualias draudimo sutarties sąlygas).
- 7.5. Pareigos bei pasekmės, numatytos BDSS 7.2.2.5. – 7.2.2.7. p., 7.3.1. p. ir 7.4. p., taip pat yra taikomos

ir Apdraustajam, Naudos gavėjui, Nukentėjusiajam trečiajam asmeniui ar bet kokiam su šiais asmenimis susijusiam asmeniui.

7.6. Naudos gavėjo teisės

Naudos gavėjas draudimo sutarties ar teisės akto nuostatytais atvejais turi teisę:

- 7.6.1. reikalauti išmokėti draudimo išmoką;
- 7.6.2. gauti informaciją apie draudžiamąjį įvykio tyrimo eigą.

7.7. Pareiga imtis priemonių užkirsti kelią žalos ar nuostolių atsiradimui ar jų dydžiui sumažinti

- 7.7.1. Atsiradus žalai ar galimybei jai atsirasti, Draudėjas, Apdraustasis ar bet kuris su jais susijęs asmuo nedelsdamas privalo, atsižvelgiant į jo galimybes, imtis visų reikalingų priemonių užkirsti kelią žalos atsiradimui ar jos dydžiui sumažinti.
- 7.7.2. Jei žalą sukelia trečiasis asmuo, Draudėjas, Apdraustasis ar bet kuris su jais susijęs asmuo privalo imtis visų įmanomų priemonių, reikalingų Draudiko teisių prieš žalą sukėlėją įgyvendinimui.
- 7.7.3. Jei žala yra padaroma nusikalstamais ar baudžiamais veiksmais, Draudėjas, Apdraustasis ar bet kuris su jais susijęs asmuo privalo nedelsdami pranešti apie tai teisėsaugos institucijoms ir pateikti skundą, kaltinimus ir (ar) reikalavimus nusižengusiam asmeniui, jei to reikalauja Draudiko interesai.
- 7.7.4. Draudėjas, Apdraustasis ar bet kuris su jais susijęs asmuo privalo laikytis visų Draudiko duodamų nurodymų.
- 7.7.5. Įvykus draudžiamajam įvykiui, Draudikas atlygina būtinas ir pagrįstas išlaidas, kurias Draudėjas patyrė po draudžiamąjį įvykio mažindamas žalą ar vykdydamas su tuo susijusius Draudiko nurodymus. Išlaidos, viršijančios patirtos ar grėsusios žalos dydį, atlyginamos tik tokiu atveju, jei jos buvo iš anksto suderintos su Draudiku.
- 7.7.6. Jei Draudėjas, Apdraustasis ar bet kuris su jais susijęs asmuo sąmoningai nesilaikė aukščiau nurodytų reikalavimų, Draudikas turi teisę atsisakyti išmokėti ar sumažinti draudimo išmoką.

8. ŽALOS DYDIS

8.1. Žalos dydžio nustatymas

- 8.1.1. Žalos dydį nustato Draudikas, remdamasis jo turima informacija, iš Draudėjo ir kompetentingų institucijų gautais dokumentais, reikalingais nustatyti draudžiamąjį įvykio priežastis ir žalą bei nuostolių dydį.
- 8.1.2. Nuostoliu nėra laikomas sugadinto turto remonto ar atstatymo išlaidos, kurias patiria Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas, remontuojant ar atstatant sugadintą turtą be išankstinio remonto apimčių ir sąmatų suderinimo su Draudiku.

- 8.1.3. Turto draudimo atveju, žala nėra laikomi nežymūs paviršiaus subraižymai, nubrozdinimai, atspalvių, spalvų pasikeitimai ar panašaus išorinio estetinio pobūdžio apgadinimai neturintys įtakos daikto (objekto) funkcionalumui. Žala taip pat nėra laikomas nežymūs spalvos, atspalvio ar kokybės neatitikimas atsiradęs po turto remonto.
- 8.1.4. Turto remontas, atstatymas ar naujo turto įsigijimas visais atvejais privalo būti atliekamas ekonomiškiausiu būdu, patiriant mažiausias pagrįstas išlaidas.

8.2. Ekspertų dalyvavimas

- 8.2.1. Siekdamas nustatyti nuostolio dydį ir (ar) draudžiamąjį įvykio priežastį, Draudikas gali skirti ekspertą(-us) nuostolių dydžiui įvertinti ir (ar) draudžiamąjį įvykio priežastims nustatyti.
- 8.2.2. Tiek Draudikas, tiek Draudėjas, turi teisę savo nuožiūra ir neatsižvelgdami į kitos šalies pageidavimus samdyti ekspertus nuostolio dydžiui ar įvykio aplinkybėms nustatyti. Išlaidas tokiems ekspertams apmoka juos pasamdžiusi šalis.
- 8.2.3. Asmenys, kurie yra Draudėjo, Apdraustąjo ir (ar) Draudiko giminaičiai ar artimieji ar dirba giminaičių ar artimųjų įmonėse, yra jiems kitaip pavaldūs ar nuo jų priklausomi, ar kitaip turi interesų, priešingų Draudėjo, Draudiko, Apdraustąjo, Naudos gavėjo ar Nukentėjusiojo trečiojo asmens interesams, negali būti laikomi nepriklausomais ekspertais.

9. DRAUDIMO IŠMOKOS MOKĖJIMAS

9.1. Teisė į draudimo išmoką

- 9.1.1. Jei pagal draudimo sutartį yra apdraudžiami nuostoliai (nuostolių draudimo sutartis), tai teisė į draudimo išmoką turi tik asmuo (Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas), kuris turi teisėtą draudimo interesą, t.y. kuris patiria nuostolius. Civilinės atsakomybės draudimo atveju teisė į draudimo išmoką turi Nukentėjusysis trečiasis asmuo, o jei Draudėjas ar Apdraustasis atlygino žalą, tada teisė į draudimo išmoką turi Draudėjas ar Apdraustasis.
- 9.1.2. Jei pagal draudimo sutartį Draudikas įsipareigoja įvykus draudžiamajam įvykiui išmokėti draudimo išmoką lygią draudimo sumai ar jos daliai (sumų draudimo sutartis), draudimo išmoka yra mokama Apdraustajam arba Naudos gavėjui.

9.2. Draudimo išmokos mokėjimo terminai

- 9.2.1. Draudimo išmoka išmokama per 30 dienų nuo tos dienos, kai Draudikas gauna visą informaciją, reikšmingą nustatant draudžiamąjį įvykio faktą, aplinkybes ir pasekmes bei draudimo išmokos dydį. Jei draudimo sutartyje nurodyta, jog mokamos periodi-

- nės draudimo išmokos, ši nuostata taikoma pirmajai periodinei draudimo išmokai.
- 9.2.2. Jei Draudikas pripažįsta įvykį draudžiamuoju, o Draudėjas ir Draudikas nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio, Draudėjo pageidavimu Draudikas privalo išmokėti sumą, lygią šalių neginčijamai draudimo išmokai, jei tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsia ilgiau kaip 3 mėnesius.
- 9.2.3. Jei pagal įstatymus ar draudimo sutartį Draudikui nepereina reikalavimo teisė už mokėtinų sumų atlyginimą arba jeigu Draudiko galimybė įgyvendinti tokią teisę, lyginant su Draudėjo, Apdraustojų ar Naudos gavėjo galimybe išsireikalauti atitinkamas sumas iš asmens, atsakingo už žalą, būtų žymiai mažesnė, Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas, prieš kreipdamasis į Draudiką dėl draudimo išmokos mokėjimo, privalo reikalauti iš asmens, atsakingo už žalą, atlyginti jų patirtą žalą. Šiame punkte nurodytu atveju Draudėjas Apdraustasis ar Naudos gavėjas kreipdamasis į Draudiką dėl draudimo išmokos mokėjimo, privalo pateikti Draudikui įrodymus, kad jo reikalavimas asmeniui, atsakingam už žalą, atlyginti patirtą žalą negali būti patenkintas.
- 9.2.4. Draudimo išmoka yra mokama į Draudėjo, Apdraustojų, Naudos gavėjų, Nukentėjusio trečiojo asmens (naudos gavėjo) arba jų įgalioto asmens nurodytą banko sąskaitą.
- 9.2.5. Jei pagal draudimo sutartį yra įvykdytos visos sąlygos draudimo išmokai gauti, o Draudikas nustatytu laiku neišmoka draudimo išmokos, Draudikui yra skaičiuojami 0,02% delspinigiai už kiekvieną pradelstą dieną nuo laiku neišmokėtos draudimo išmokos sumos ar jos dalies.
- 9.2.6. Draudikas neturi teisės išmokėti draudimo išmoką ar atsisakyti ją išmokėti, neįsitikinęs draudžiamąjį įvykiu buvimu.
- 9.2.7. Draudikas turi teisę atidėti draudimo išmokos mokėjimą:
- 9.2.7.1. nuostolių draudimo sutarties atveju – kol Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas ar Nukentėjęs trečiasis asmuo dokumentais pagrįs nuostolių dydį (t.y. pateiks turto atstatymo, gydymo ar kitas pagrįstas išlaidas įrodančius mokėjimo dokumentus);
- 9.2.7.2. jei vyksta ikiteisminis tyrimas ar teismo procesas, kuriame priimtas nutarimas, sprendimas ar nuosprendis gali turėti įtakos įvykiu pripažinimui draudžiamuoju ar nedraudžiamuoju – iki tokio nutarimo, sprendimo ar nuosprendžio priėmimo ir įsiteisėjimo;
- 9.2.7.3. kitais draudimo sutartyje ir įstatymų numatytais atvejais.

9.3. Atleidimas nuo draudimo išmokos išmokėjimo ir draudimo išmokos sumažinimas

- 9.3.1. Draudikas atleidžiamas nuo pareigos mokė-

- ti draudimo išmoką, jei draudžiamasis įvykis įvyko dėl Draudėjo, Apdraustojų, Naudos gavėjo ar Nukentėjusiojo trečiojo asmens tyčios.
- 9.3.2. Draudikas neatleidžiamas nuo draudimo išmokos mokėjimo pagal civilinės atsakomybės draudimo sutartį, jei žala gyvybei ar sveikatai padaryta dėl atsakingo už žalą asmens kaltės. Tačiau jei toks draudžiamasis įvykis įvyko dėl Draudėjo ar Apdraustojų tyčios arba dėl to, kad Draudėjas ar Apdraustasis nesilaikė prieinamų protingų dėmesingumo, atsargumo ar priežiūros priemonių, reikalingų žalai išvengti arba jai sumažinti, Draudikas, išmokėjęs draudimo išmoką, turi teisę išreikalauti sumokėtą sumą ar jos dalį iš Draudėjo ar Apdraustojų.
- 9.3.3. Jeigu nustatoma, kad sudarant draudimo sutartį Draudėjas suteikė Draudikui žinomai melagingą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti įtakos draudimo rizikai, tai Draudikas atleidžiamas nuo draudimo išmokos mokėjimo, išskyrus atvejus, kai aplinkybės, kurias Draudėjas nuslėpė, neturėjo įtakos draudžiamajam įvykiui.
- 9.3.4. Jei Draudėjas neįvykdo pareigos informuoti Draudiką apie padidėjusią draudimo riziką (žr. BDSS 6.6.1. p.), arba jei padidėjus draudimo rizikai Draudėjas nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar mokėti didesnės draudimo įmokos, įvykus draudžiamajam įvykiui Draudikas draudimo išmoką mažina proporcingai sutartos draudimo įmokos ir įmokos, kuri būtų nustatyta dėl padidėjusios draudimo rizikos, santykiui.
- 9.3.5. Draudikas atleidžiamas nuo pareigos mokėti draudimo išmoką, jei Draudėjas, Apdraustasis ar kitas su jais susijęs asmuo, dėl kurio kilo draudžiamasis įvykis, žalą padarė paveiktas alkoholio, narkotinių, psichotropinių ar kitų svaiginamųjų medžiagų.
- 9.3.6. Draudikas visiškai ar iš dalies atleidžiamas nuo pareigos mokėti draudimo išmoką, jei draudžiamasis įvykis įvyko dėl to, kad Draudėjas, Apdraustasis, kitas su jais susijęs asmuo dirbo su mechanizmais neturėdamas tam teisėto pagrindo arba neturėdamas teisės dirbti su tokio pobūdžio mechanizmais (t.y. neturėdamas atitinkamos kvalifikacijos, pažymėjimo ir pan.).
- 9.3.7. Jeigu Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas nesiiima priemonių, kurios leistų Draudikui įgyvendinti subrogacijos teisę, ar veikia tokiu būdu, kad Draudikui įgyvendinti subrogacijos teisę tampa neįmanoma ar žymiai sunkiau, arba atsisakė savo reikalavimo teisės dėl žalos atlyginimo, Draudikas visiškai ar iš dalies atleidžiamas nuo draudimo išmokos mokėjimo ir turi teisę reikalauti grąžinti jau išmokėtą išmoką.
- 9.3.8. Draudikas turi teisę atsisakyti mokėti draudimo išmoką ar ją sumažinti, jei Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas ar Nukentėjęs trečiasis asmuo:

- 9.3.8.1. tinkamai neinformuoja Draudiko apie draudžiamąjį įvykį;
- 9.3.8.2. nesiima priemonių užkirsti kelią žalos atsiradimui ar jos dydžio sumažinimui;
- 9.3.8.3. nesilaiko draudimo sutarties sąlygų ar Draudiko reikalavimų;
- 9.3.8.4. pateikė Draudikui neteisingą ar neišsamią informaciją apie draudžiamąjį įvykį. Jeigu dėl neteisingos ar neišsamios informacijos pateikimo Draudikas nepagrįstai išmokėjo draudimo išmoką ar neteisingai apskaičiavo jos dydį, Draudikas turi teisę reikalauti sugrąžinti jau išmokėtą draudimo išmoką ar jos dalį;
- 9.3.8.5. nesuteikė teisės Draudikui tvarkyti jo asmens duomenis arba nesuteikė teisės gauti jo asmens duomenis iš kitų šiuos duomenis turinčių asmenų, jei šie duomenys yra reikalingi tiriant draudžiamąjį įvykio aplinkybes ir pasekmes, nustatant draudimo išmokos dydį.
- 9.3.9. Draudimo išmoka nėra mokama, jei reikalavimas ją mokėti remiasi apgaule, Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas ar Nukentėjęs trečiasis asmuo bandė suklaidinti Draudiką klastodami įvykio faktus, pateikdami neteisingus duomenis, neteisėtai padidino nuostolio sumą.
- 9.3.10. Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas ar Nukentėjęs trečiasis asmuo netenka teisės į tą draudimo išmokos dalį, kuri yra atlyginama trečiojo asmens.
- 9.3.11. Draudimo išmoka taip pat nėra mokama, jei draudimo sutartis nenumato ko kita, kai žalą tiesiogiai ar netiesiogiai sukelia arba ji yra susieta, įtakota ar kykla dėl:
 - 9.3.11.1. jonizuojančios radiacijos ar radioaktyvaus užteršimo nuo bet kokio branduolinio kuro, bet kokių branduolinio kuro naudojimo atliekų;
 - 9.3.11.2. radioaktyvaus, toksiško ar kito pavojingo branduolinio įrenginio ar jo komponento poveikio, įskaitant sprogimą;
 - 9.3.11.3. karo, invazijos, užsienio priešų veiksmų, užgrobumo (nepriklausomai nuo to, ar karas paskelbtas ar ne), pilietinio karo, maišto, revoliucijos, sukilimo, karinės ar uzurpacinės jėgos, teroro akto;
 - 9.3.11.4. konfiskacijos, sulaikymo, sunaikinimo, nacionalizavimo, revizavimo ar apribojimų valstybinės valdžios, vyriausybinių, vietinės valdžios ar kitų oficialių institucijų nurodymu.
- 9.3.12. Draudikas, mokėdamas draudimo išmoką asmenims, turintiems teisę įstatymų nustatyta tvarka susigrąžinti mokesčius dėl draudimo objekto atstatymo iki buvusios būklės, mažina draudimo išmoką atitinkamą galimų susigrąžinti mokesčių sumai. Šiuo atveju, skaičiuojant išmokos dydį, pirmiausia atimama mokesčių suma, o po to išskaita.
- 9.3.13. Draudikas, esant žalai turtui, jo detalėms ar dalims, išmokėdamas draudimo išmoką

atitinkamam turtui, jo detalėms ar dalims įsigyti, įgyja teisę reikalauti perleisti nuosavybės teisę ir perduoti jam turtą dėl kurio sugadinimo mokama draudimo išmoka, jo detales ar dalis. Draudiko reikalavimu neperleidus ar neperdavus jam šio turto, detalių ar dalių, draudimo išmoka už atitinkamą turtą nėra mokama. Jei tokiu atveju draudimo išmoka jau yra išmokėta, Draudėjas privalo grąžinti Draudikui šią draudimo išmoką ar atitinkamą jos dalį.

- 9.3.14. Nepaisant jokių kitų draudimo sutartyje nustatytų sąlygų, Draudikas neturi prievolės teikti draudimo apsaugą ir (ar) mokėti bet kokias išmokas, ir (ar) teikti bet kokias kitas paslaugas, ir (ar) teikti bet kokią kitą naudą bet kuriam Draudėjui, Apdraustajam, Naudos gavėjui ar bet kokiam kitam asmeniui, jei tokia draudimo apsauga, mokėjimas, paslaugos teikimas ar bet kokios kitokios naudos suteikimas ir (ar) Draudėjo, Apdraustojo, Naudos gavėjo ar bet kokio kito asmens veikla ar verslas pažeistų taikomas finansines, ekonomines ar kitokias tarptautines sankcijas. Ši sąlyga taikoma: (i) vietinėms (Lietuvos Respublikos) sankcijoms, (ii) Europos Sąjungos sankcijoms, (iii) Jungtinių Tautų sankcijoms, (iv) Jungtinių Amerikos Valstijų sankcijoms, (v) Jungtinės Karalystės sankcijoms, (vi) bet kokioms kitoms tarptautinėms sankcijoms, kurios privalomos Draudikui.
- 9.3.15. Draudikas atleidžiamas nuo draudimo išmokos mokėjimo pagal civilinės atsakomybės draudimo sutartį, jei civilinė atsakomybė kilo dėl netinkamo sutarties vykdymo ar nevykdymo (sutartinė atsakomybė). Jeigu pagal sutartį atsakomybės apimtis yra didesnė nei ta, kurią nustato įstatymas nesant sutarties, draudimo apsauga galioja ta apimtimi, kiek atsakomybė už žalą kiltų pagal įstatymą nesant sutarties.

9.4. Įskaitymas

Draudikas turi teisę įskaityti nesumokėtą draudimo įmoką, kurios mokėjimo terminas suėjęs, o taip pat ir kitas Draudėjo ir (ar) Naudos gavėjo Draudikui laiku nesumokėtas sumas į draudimo išmoką.

9.5. Išskaita

Kai draudimo sutartyje yra nurodyta besąlyginė išskaita, kiekvieno draudžiamąjį įvykį atveju apskaičiuota draudimo išmoka mažinama besąlyginės išskaitos suma, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip.

10. SUBROGACIJA

- 10.1. Draudikui, išmokėjusiam draudimo išmoką, pereina teisė reikalauti išmokėtų sumų iš atsakingo už padarytą žalą asmens. Jei žala buvo padaryta tyčia, reikalavimo teisė draudikui pereina visais atvejais. Subrogacija netaikoma tik įstatymų numatytais atvejais.
- 10.2. Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas pri-

valo perduoti Draudikui visą informaciją, kuri yra būtina, bei visapusiškai bendradarbiauti Draudikui įgyvendinant jam perėjusią reikalavimo teisę.

11. PRARASTAS IR VĒLIAU ATRASTAS TURTAS

- 11.1. Paaiškėjus prarasto turto, dėl kurio Draudikas išmokėjo draudimo išmoką, buvimo vietai, Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas privalo apie tai nedelsdami raštu pranešti Draudikui.
- 11.2. Jei prarastas turtas atsiranda, Draudikui pereina jo savininko teisės, nebent Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas ne vėliau kaip per 15 kalendorinių dienų nuo sužinojimo apie turto atsiradimą grąžina Draudikui išmokėtą draudimo išmoką.

12. DRAUDIMO SĄLYGŲ PAKEITIMAI IR PAPILDYMAI

- 12.1. Draudikas turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas ir (ar) draudimo įmokas draudimo sutarties galiojimo metu, jei:
 - 12.1.1. Draudėjas netinkamai vykdė pareigą atskleisti esmines aplinkybes, turinčias reikšmės draudimo rizikai įvertinti;
 - 12.1.2. pasikeičia draudimo rizika.
- 12.2. Draudikas apie savo ketinimą pakeisti draudimo sutarties sąlygas privalo raštu pranešti Draudėjui. Draudimo sutarties sąlygos yra laikomos pakeistomis Draudėjui akceptavus draudimo sutarties pakeitimus arba po vieno mėnesio nuo pranešimo išsiuntimo Draudėjui, jei Draudėjas per aukščiau nurodytą terminą nepareiškia prieštaravimų dėl draudimo sutarties pakeitimų.
- 12.3. Jeigu Draudėjas nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar mokėti didesnės draudimo įmokos (premijos), Draudikas BDSS 12.1.1. punkte numatytu atveju turi teisę vienašališkai nutraukti tokią draudimo sutartį (laikant, kad BDSS 12.2. punkte numatytas pranešimas yra pakankamas įspėjimas apie nutraukimą), o BDSS 12.1.2. punkte numatytu atveju – kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo ar pakeitimo iš esmės pasikeitus aplinkybėms
- 12.4. Draudimo sutarties sąlygos taip pat gali būti pakeistos rašytiniu Draudėjo ir Draudiko sutarimu.
- 12.5. Draudikui perleidžiant teises ir pareigas, kylančias iš draudimo sutarties, draudimo sutarties sąlygos gali būti pakeistos, jei Draudikas apie sąlygų pakeitimą raštu iš anksto praneša Draudėjui, ir Draudėjas per du mėnesius nuo pranešimo išsiuntimo nepareiškia nesutikimo dėl sutarties sąlygų pakeitimų. Draudėjas, nesutikdamas su sutarties sąlygų pakeitimu, turi teisę nutraukti draudimo sutartį.

13. TEISIŲ IR PAREIGŲ, KYLANČIŲ IŠ DRAUDIMO SUTARTIES PERLEIDIMAS

- 13.1. Draudiko teisės ir pareigos, kylančios iš draudimo sutarties, gali būti perleistos vadovaujantis Lietuvos Respublikos draudimo įstatymu ir kitais teisės aktais.

- 13.2. Jeigu Draudėjas nesutinka su Draudiko ketinimu perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitoms draudimo įmonėms, jis gali nutraukti draudimo sutartį. Tokiu atveju Draudikas privalo grąžinti Draudėjui sumokėtą draudimo įmoką už likusį draudimo sutarties galiojimo laikotarpį neišskaičiuodamas BDSS 5.6.2. p. numatytų mokesčių.
- 13.3. Draudėjas neturi teisės perduoti savo teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį be rašytinio Draudiko sutikimo.

14. TURTO SAVININKO PASIKEITIMAS

- 14.1. Jei pasikeičia apdrausto turto savininkas (įskaitant atvejus, kai sudarius civilinės atsakomybės draudimo sutartį dėl civilinės atsakomybės, galinčios atsirasti valdant, naudojant individualiais požymiais apibrėžtą daiktą ar juo disponuojant, pasikeičia to daikto savininkas), draudimo sutartis pasibaigia nuo nuosavybės teisės perėjimo naujajam savininkui momento, išskyrus atvejus, kai nuosavybės teisė į turtą pereina pačiam Draudėjui.
- 14.2. Draudėjas privalo raštu informuoti Draudiką apie turto savininko pasikeitimą ne vėliau kaip iki turto perleidimo naujajam savininkui dienos. Jei Draudėjas neįvykdo šios pareigos ir Draudikas yra informuojamas apie turto savininko pasikeitimą tik po turto naujajam savininkui perleidimo, Draudikas turi teisę į draudimo įmoką už visą laikotarpį nuo draudimo sutarties įsigaliojimo iki tinkamo Draudiko informavimo. Jei Draudikas apie turto savininko pasikeitimą informuojamas tik po draudimo sutarties pasibaigimo arba visai neinformuojamas, Draudikas turi teisę į visą draudimo sutartyje numatytą draudimo įmoką.

15. TREČIŲJŲ ASMENŲ TEISĖS

- 15.1. Jei nesutarta kitaip, draudimo apsauga galioja turto savininko arba hipotekos kreditoriaus, arba sulaikymo teisės turėtojo, ar kito asmens, kuris turi draudimo interesą, naudai.
- 15.2. Kiekvienas Apdraustasis turi teisę į draudimo išmoką atsiradus žalai. Tačiau Draudėjas turi teisę tartis su Draudiku dėl sąlygų, kurios tampa privalomomis Apdraustajam, ir gauti draudimo išmokas, nebent Apdraustasis yra nurodytas kaip Naudos gavėjas.
- 15.3. Esant civilinės atsakomybės draudimui, Nukentėjęs trečiasis asmuo, remdamasis draudimo sutarties sąlygomis, turi teisę reikalauti draudimo išmokos tiesiogiai iš Draudiko.

16. NENUGALIMA JĖGA (FORCE MAJEURE)

- 16.1. Draudimo sutarties šalys yra atleidžiamos nuo pareigų pagal draudimo sutartį vykdymo, jei toks nevykdymas yra sąlygotas aplinkybių, kurių ji negalėjo kontroliuoti bei protingai numatyti sutarties sudarymo metu, ir negalėjo užkirsti kelio šių aplinkybių ar jų pasekmių atsiradimui. Nenu-

galima jėga (force majeure) nelaikoma tai, kad rinkoje nėra reikalingų prievolei įvykdyti prekių, sutarties šalis neturi reikiamų finansinių išteklių arba skolininko kontrahentai pažeidžia savo prievoles.

- 16.2. Jeigu aplinkybė, dėl kurios neįmanoma sutarties įvykdyti, yra laikina, tai draudimo sutarties šalis atleidžiama nuo atsakomybės tik tokiam laikotarpiui, kuris yra protingas, atsižvelgiant į tos aplinkybės įtaką sutarties įvykdymui.
- 16.3. Jei šalis negali ar negalės įvykdyti bet kokių savo pareigų pagal draudimo sutartį dėl nenugalimos jėgos, ji privalo ne vėliau kaip per 14 dienų nuo nenugalimos jėgos atsiradimo raštu pranešti kitai šaliai apie aplinkybes, kurios trukdo vykdyti prievoles, kartu nurodant prievoles, kurių negali ar negalės įvykdyti. Šio skyriaus nuostatos neatima iš kitos draudimo sutarties šalies teisės nutraukti sutartį arba sustabdyti jos įvykdymą, arba reikalauti sumokėti palūkanas.
- 16.4. Jei nenugalimos jėgos aplinkybės tęsiasi ilgiau kaip 2 mėnesius, draudimo sutartis visais atvejais nutrūksta.

17. GINČŲ SPRENDIMAS

- 17.1. Bet koks ginčas, kylantis iš draudimo sutarties, sprendžiamas derybų būdu. Jei šalys nepasiekia susitarimo, ginčas gali būti sprendžiamas Lietuvos Respublikos teismuose.
- 17.2. Jei Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas ar Nukentėjęs trečiasis asmuo yra vartotojas, jo ginčas su Draudiku taip pat gali būti sprendžiamas kreipiantis į vartojimo ginčų neteisminio sprendimo subjektą, kuris yra kompetentingas spręsti vartojimo ginčus: Lietuvos banką, adresu Gedimino pr. 6, Vilnius, Lietuva (www.lb.lt). Išsamesnė informacija apie vartotojų skundų nagrinėjimo tvarką skelbiama Draudiko interneto svetinėje (www.seesam.lt).
- 17.3. Visais draudimo sutartyje nenumatytais atvejais taikomos Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo ir kitų teisės aktų nuostatos, jeigu draudimo sutarties šalys raštu nesusitarė kitaip.

18. DRAUDIMO SUTARČIAI TAIKOMA TEISĖ

Jeigu šalys nesutaria kitaip, draudimo sutarčiai taikoma Lietuvos Respublikos teisė.

19. KEITIMASIS INFORMACIJA IR KONFIDENCIALUMAS

- 19.1. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudikas ar jo atstovas ir Draudėjas ar jo atstovas apskaito informaciją, kurią privalo pateikti kitai draudimo sutarties šaliai vadovaujantis teisės aktais ir draudimo sutarties nuostatomis. Ši informacija gali būti teikiama tiek žodžiu, tiek raštu, nebent draudimo sutartyje numatyta kitaip.
- 19.2. Sudarius draudimo sutartį, visi pranešimai, kuriuos draudimo sutarties šalys teikia viena kitai, privalo būti pateikiami raštu, išskyrus Draudiko

nurodymus administruojant draudžiamąjį įvykį. Draudimo tarpininkai nėra įgalioti priimti pranešimus.

- 19.3. Pranešimai Draudėjui gali būti siunčiami raštu faksimiliniu ryšiu, telefono trumpuosiais žinutėmis (SMS), paštu, elektroniniu paštu, naudojantis kurjerio paslaugomis arba per Draudiko savitarnos sistemą. Informacija adresuojama ar siunčiama fakso, telefono numeriu, elektroninio pašto ar fiziniu adresu, nurodytu draudimo liudijime (polise).
- 19.4. Pranešimai Draudikui siunčiami raštu (faksu) ir adresuojami Draudiko registracijos adresu, siunčiami oficialiu fakso numeriu arba pateikiami per Draudiko savitarnos sistemą.
- 19.5. Laikoma, kad Draudėjas ir Draudikas yra gavęs pranešimą:
 - 19.5.1. kai siunčiama fakso, elektroniniu paštu, telefono trumpąja žinute (SMS) ar per Draudiko savitarnos sistemą – kitą darbo dieną;
 - 19.5.2. kai siunčiama paštu arba naudojantis kurjerio paslaugomis – per 5 kalendorines dienas.
- 19.6. Draudikas neturi teisės atskleisti informacijos, gautos jam vykdant draudimo veiklą, apie Draudėją, Apdraustąjį, Naudos gavėją, Nukentėjusįjį trečiąjį asmenį, jų sveikatos būklę ir turtinę padėtį ir kitos draudimo sutartyje ar įstatymuose nustatytos konfidencialios informacijos, išskyrus įstatymų nustatytas išimtis arba jei tai reikalinga tinkamai vykdyti draudimo sutartį, administruoti galimai draudžiamąjį įvykį ar įgyvendinant Draudiko teisę į subrogaciją. Draudikas, pažeidęs šią pareigą, privalo atlyginti Draudėjui, Apdraustajam, Naudos gavėjui ar Nukentėjusiam trečiajam asmeniui padarytą turtinę ir neturtinę žalą.
- 19.7. Jei Draudėjas yra juridinis asmuo, draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu Draudikas turi teisę viešai skelbti informaciją apie tai, jog Draudėjas yra Draudiko klientas.

20. ASMENS DUOMENŲ APSAUGA

- 20.1. Norėdamas sudaryti draudimo sutartį Draudėjas privalo pateikti Draudikui jo prašomus Draudėjo, Apdraustojo ir (ar) Naudos gavėjo asmens duomenis. Nepateikus šių asmens duomenų draudimo sutartis negali būti sudaryta.
- 20.2. Prieš sudarant draudimo sutartį, vertinant draudimo riziką, asmens duomenys gali būti renkami iš viešų registru, kitų draudimo bendrovių ir Lietuvos Respublikos transporto priemonių draudikų biuro.
- 20.3. Draudikas tvarko asmens duomenis verslo, asmenų identifikavimo, mokumo ir draudimo rizikos vertinimo, apdraustųjų asmenų apskaitos, draudimo sutarčių administravimo ir draudimo rizikų valdymo tikslais, žalos administravimo tikslais, sukčiavimo prevencijos tikslais, buhalterinės apskaitos ir mokėjimo pavedimų administravimo tikslais, išmokėtų sumų atgavimo (regreso, subrogacijos) ir kitų skolų administravimo ir atgavimo tikslais. Draudikas taip pat tvarko asmens

- duomenis įrašant telefoninius pokalbius paslaugų kokybės užtikrinimo ir draudimo sutarčių sudarymo tikslais. Kuomet tai leidžia teisės aktai, Draudikas taip pat tvarko asmens duomenis tiesioginės rinkodaros tikslais.
- 20.4. Draudikas tvarko asmens duomenis esant vienai iš šių sąlygų:
- 20.4.1. duomenų subjektas davė sutikimą tvarkyti savo asmens duomenis vienu ar keliais konkrečiais tikslais;
 - 20.4.2. tvarkyti duomenis būtina siekiant įvykdyti draudimo sutartį, kurios šalis yra duomenų subjektas, arba siekiant imtis veiksmų duomenų subjekto prašymu prieš sudarant sutartį;
 - 20.4.3. tvarkyti duomenis būtina, siekiant įvykdyti teisinę prievolę, kuri kyla Draudikui;
 - 20.4.4. tvarkyti duomenis būtina siekiant apsaugoti gyvybinius duomenų subjekto ar kito fizinio asmens interesus;
 - 20.4.5. tvarkyti duomenis būtina siekiant atlikti užduotį, vykdomą viešojo intereso labui arba vykdamą Draudikui pavestus oficialius įgaliojimus;
 - 20.4.6. tvarkyti duomenis būtina siekiant teisėtų Draudiko arba trečiosios šalies interesų, išskyrus atvejus, kai tokie duomenų subjekto interesai arba pagrindinės teisės ir laisvės, dėl kurių būtina užtikrinti asmens duomenų apsaugą, yra už juos viršesni, ypač kai duomenų subjektas yra vaikas.
- 20.5. Vertinant draudimo riziką ir apskaičiuojant draudimo įmoką gali būti taikomas automatinis sprendimų priėmimas, įskaitant profiliavimą. Automatinis sprendimų priėmimas yra atliekamas vertinant Draudėjo pateiktą informaciją, informaciją iš kitų šaltinių, o taip pat atsižvelgiant į Draudiko patirtį apie draudžiamųjų įvykių tikimybę ir galimą žalą. Įvertinus šią informaciją ir naudojantis statistiniais rizikos modeliais yra atitinkamai įvertinama draudimo rizika ir apskaičiuojama draudimo įmoka.
- 20.6. Vertinant kokią rinkodaros informaciją pateikti duomenų subjektui gali būti taikomas automatinis sprendimų priėmimas, įskaitant profiliavimą. Tokiu atveju automatinis sprendimų priėmimas atliekamas atsižvelgiant į duomenų subjekto draudimo istoriją ir kitus duomenis, kuriuos įvertinus siekiama duomenų subjektui pateikti jam geriausiai tinkamą ir aktualiausią informaciją.
- 20.7. Asmens duomenys saugomi tol, kol jie yra reikalingi tikslams, kuriems jie buvo surinkti, bet ne trumpiau kaip teisės aktuose nustatytas privalomas atitinkamų duomenų (dokumentų) saugojimo terminas.
- 20.8. Draudiko tvarkomi asmens duomenys gali būti atskleisti draudimo tarpininkams (tarpininkavusiems sudarant draudimo sutartį), kitiems Draudiko partneriams, kurie dalyvauja vykdamą draudimo sutartį (pvz., ekspertams, žalų administravimo bendrovėms), bankams, lizingo bendrovėms (jei tai būtina draudimo sutarčiai vykdyti arba jei jie nurodyti draudimo sutartyje kaip nau-
- dos gavėjai), apdraustiesiems ir naudos gavėjams, Lietuvos Respublikos transporto priemonių draudikų biurui, kitoms draudimo bendrovėms, priežiūros ir kitoms valstybinėms institucijoms (pvz., mokesčių inspekcijai, valstybinio socialinio, draudimo fondo valdybai, Lietuvos bankui), advokatams, teismams, antstoliams, ikiteisminio tyrimo institucijoms, medicinos įstaigoms.
- 20.9. Asmens duomenys gali būti siunčiami už ES ir EEE ribų jei žala nutiko už ES ir EEE ribų. Tokiais atvejais yra siunčiamas tik minimalus duomenų kiekis, kuris yra būtinas draudimo sutarčiai įvykdyti.
- 20.10. Draudėjui laiku nesumokėjus draudimo įmokų, Draudikas turi teisę teisės aktuose nustatyta tvarka perduoti informaciją apie Draudėjo turtinių ir finansinių įsipareigojimų nevykdymą duomenų valdytojams, tvarkantiems jungtines skolininkų rinkmenas.
- 20.11. Duomenų subjektai gali susipažinti su savo asmens duomenimis kreipdamasis į Draudiką. Jie taip pat turi teisę prašyti ištaisyti arba ištrinti, arba apriboti duomenų tvarkymą, ir teisę nesutikti, kad duomenys būtų tvarkomi, reikalauti žmogaus įsikišimo automatiname sprendimų priėmime, pareikšti savo požiūrį ir ginčyti sprendimą, taip pat teisę į duomenų perkeliamumą. Duomenų subjektai taip pat gali pateikti skundą Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai arba teismui.
- 20.12. Draudiko duomenų apsaugos pareigūno elektroninis paštas: duomenuapsauga@seesam.lt.
- 20.13. Daugiau informacijos apie Draudiko vykdomą asmens duomenų tvarkymą skelbiama interneto svetainėje www.seesam.lt.
- 20.14. Jei Draudėjas sudaro draudimo sutartį kitų fizinį asmenų naudai, Draudėjas privalo nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 1 mėnesį informuoti tokius asmenis apie tai, kad Draudikas tvarkys jų asmens duomenis, pateikti jiems informaciją apie Draudiką ir jo kontaktinius duomenis, taip pat supažindinti juos su draudimo sutartimi, draudimo taisyklėmis ir BDSS.

SUSISIEKITE SU MUMIS

Alytaus skyrius

Pulko g. 4, LT-62133 Alytus
Klientų aptarnavimo tel. (8 700) 77 777
Faks. (8 5) 210 2110

Jonavos skyrius

J. Basanavičiaus g. 29, LT-55001 Jonava
Klientų aptarnavimo tel. (8 700) 77 777
Faks. (8 5) 210 2109

Kauno skyrius

Pramonės g. 4E, LT-51329 Kaunas
Klientų aptarnavimo tel. (8 700) 77 777
Faks. (8 5) 210 2132

Klaipėdos skyrius

Birutės g. 14, LT-91204 Klaipėda
Klientų aptarnavimo tel. (8 700) 77 777
Faks. (8 5) 210 2133

Mažeikių skyrius

Laisvės g. 25, LT-89222 Mažeikiai
Klientų aptarnavimo tel. (8 700) 77 777
Faks. (8 5) 210 2134

Panevėžio skyrius

Topolių al. 6-3, LT-35169 Panevėžys
Klientų aptarnavimo tel. (8 700) 77 777
Faks. (8 5) 210 2176

Šiaulių skyrius

Tilžės g. 121, LT-77161 Šiauliai
Klientų aptarnavimo tel. (8 700) 77 777
Faks. (8 5) 210 2175

Vilniaus skyrius

Ukmergės g. 322, LT-12106 Vilnius
Klientų aptarnavimo tel. (8 700) 77 777
Faks. (8 5) 210 2109

Seesam Insurance AS Lietuvos filialo administracija

Konstitucijos pr. 29, LT-08105 Vilnius
Klientų aptarnavimo tel. (8 700) 77 777
Faks. (8 5) 275 7339